

Curierul

Anul III, Nr. 12-13

Iulie - Decembrie 1983

Redactor Sef Gabriel Balanescu

ORGAN AL CONGRESULUI NATIONAL ROMAN-AMERICAN * Red. P. O. Box 95 * SANTA CLARA, Calif. 95052

Ovidiu GĂINĂ

ADEVAR si LIBERTATE

"'Beauty is truth, truth is beauty'
- that is all Ye know on earth, and
all Ye need to know."

John Keats

Niciodată nu voi uita acea zi. Eram adolescent și citeam cartea "Pentru Legionari" (Cartea Căpitanului). Când am ajuns la pagina 158, am început să mă cutremur de revoltă. Am lăsat cartea la o parte, m'am ridicat și am început să mă plimb prin cameră. Nu puteam înțelege lumea aceea în care trăiam. Cum era cu putință? Și totuși așa era scris, negru pe alb: "Să pornești la luptă pentru țara ta, curat la suflet ca lacrima ochilor, și să lupți ani de-a rândul într-o sărăcie și foame ascunsă, dar sfâșietoare, pentru ca să te vezi la un moment dat declarat în rândurile dușmanilor țării, urmărit de Români și spunându-ți-se că lupți pentru ca ești plătit de străini... este ceva îngrozitor. Și acum, în acest moment în care scriu aceste rânduri, simt același sbucium și aceeași durere ca acum patruzeci și opt de ani.

Am în fața mea "Adevărul în procesul Căpitanului". Răsfoiesc cartea pe care o citisem pentru prima oară în țară, atunci, prin anul 1939, cred că era la închisoarea Galata. Acum, ca și atunci, gândul se îndreaptă spre Noul Testament. Mântuitorul avea numai Adevărul de partea Lui. Lumea evreiască avea însă Libertatea, banii și ura de partea ei. Avea libertatea de a câștiga banii, de a-i întrebuința pentru cumpărarea conștiințelor și de a împrăști ura. Cu ura și cu banii se pot mobiliza toate "libertățile" de presă, radio, televiziune, cu scopul de a se forma adevărate alianțe "a oamenilor cu păcate față de neam, pentru izbirea

și nimicirea celor fără de păcate" (Circulările Căpitanului). În numele libertății se pot edifica cele mai frumoase principii și cele mai nobile idealuri. Totul se poate face în numele libertății.

Subtilitățile inteligenței și ușurința cu care pătrunde mintea în labirinturile celor mai năstrușnice posibilități și varietăți a realității, imaginației și fanteziei, permit minților sclerote să plătească altor minți mârșave pentru a scrie și a împrăști neadevăruri. Dar cum se explică succesul acestor manevre cari ingenușiază și umilesc adevărul? Care este explicația ușurinței cu care se transformă adevărurile în minciuni, iar minciunile în adevăruri? De ce tac aceia ce știu că cele mai frumoase realități sunt supuse unei metamorfoze schimonositoare în numele libertății?

Una din explicații: se idealizează tot mai mult figura omului prometeic, iar una din consecințe este faptul că creația (sau actul creator) se identifică tot mai mult cu actul liber (sau cu libertatea). Idealizarea ideii de libertate a ajuns la un grad atât de mare, încât scopul se confundă cu mijloacele. Dacă scopul sau ținta omului este ca să ajungă la un nivel de perfecțiune spirituală cu ajutorul libertății de alegere și de acțiune, (dar în același timp condiționându-și lupta de liberă alegere și ținând cont de drepturile și libertățile celorlalți indivizi), tot scop sau țintă poate fi libertatea de a face orice... Adică, simpla satisfacere a simțurilor, fără nici un fel de condiționare ("ne-am ➡

ocupat cu lupta dintre om și om, nu lupta dintre poruncile Duhului Sfânt și poștele firii noastre pământești", spunea Căpitanul la Jilava în Iunie 1938). Deci omul de astăzi este obișnuit cu gândul să întrebuințeze libertatea în mod absolut. Este convins că așa se poate "realiza". Așa se poate întroniza sau instaura și justificarea teoretică a "realizării" (satisfacerii simțurilor): sofistica.

Aici intervine "la descente aux enfers" a intențiilor satanice: lumea trebuie să se obișnuiască cu confuzia între aceste asociații de concepte: libertatea = ideea de "realizare" = il miglior fabbro del parlar" (adică: cel mai iscusit mânuitor de vorbe – sofistul). În același timp însă trebuie să se mai obișnuiască cu ceva: adevărurile trăirii angelice trebuie identificate cu ipocrizia, iar actele și adevărurile trăirilor luciferice trebuie să fie interpretate ca acte de creație umanistă și umanitară. Acesta este drumul libertății pe care ni-l arată maestrul disocierii realităților și adevărilor. Sofiștii moderni vor să golească realitatea de conținutul său obiectiv, iar dacă evidențele sunt prea strigătoare la cer, atunci atribuiesc faptelor nobile intenții totalmente opuse și contrarii celor reale.

Și ne întorcem din nou la primele linii ale acestor note. În față am cartea Căpitanului și "Adevărul în procesul Căpitanului". În Noul Testament citim: "Iar arhierii, bătrânii și tot sinedrul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-L omoare" (Matei 27,59). Iar în circularile Căpitanului citim cum s'a înjghebat – două mii de ani după aceea – "coaliția oamenilor cu păcate față de neam, pentru izbirea și nimicirea celor fără de păcate". "Rând pe rând aflăm, uimiți, că: suntem în slujba Ungurilor care se deșteaptă; suntem în slujba Moscovei; primim bani de la Jidani".

Calomnatorii și iscușiții vorbitori de rău (și mari apărători ai libertății cu orice pret), și astăzi, după patruzeci și cinci de ani dela condamnarea Căpitanului (sub acuzație de înaltă trădare) mănuiesc cu aceeași viclenie și dibăcie infamiile. Eminescu spunea că aceștia sunt "aprinși de o instinctivă ură contra tuturor elementelor istorice". Am putea adăuga că trăiesc într'un "imperiu de produse psihologice de calitate inferioară", cum scria Valéry ("empire de produits psychologiques de qualité inférieure..."), și se complac într'o permanentă jonglare a ideilor de libertate și de creație, cu scopul unui Catharsis în care noii sofisti se liberează de cele mai nobile sentimente, și se împodobesc cu iluziile unui sisif (care le-ar oferi construcția labirintică a unui Dédalos, cu toate urmările distrugătoare ale beției dionisiace).

Nu pot să termin altfel, decât să repet această

frază cutremurătoare, care mă lasă cu senzația – cum spunea Eminescu – unei "spaime împietrite": "să pornești la luptă pentru țara ta, curat la suflet ca lacrima ochilor, și să lupți ani de-a rândul într'o sărăcie și foame ascunsă, dar sfâșietoare, pentru ca să te vezi la un moment dat declarat în rândurile dușmanilor..."

Ovidiu Găină

Comitetul executiv RANC a hotărât în ultima ședință să onoreze toate victimele regimului comunist român aflate pe teritoriul Statelor Unite, printr'un banchet care ar fi urmat să aibă loc la 22 Octombrie 1983.

Invitați de onoare la acest banchet, au fost Senatorul Denton și Pastorul Wurmbrand. Senatorul Denton a fost în închisorile comuniste din Vietnamul de Nord peste 7 ani, îndurând torturi inimaginabile. Pastorul Wurmbrand nu este nevoie să-l mai prezentăm.

Intenția Comitetului executiv RANC de a onora persoanele care au suferit ani mulți în temnițele comuniste, indiferent de apartenența politică sau religioasă și care în libertate fiind, au continuat lupta contra comunismului fără niciun compromis și care s'au menținut într'o atitudine demnă în comunitatea româno-americană, a suferit o amânare din cauza angajamentelor atât ale Senatorului Denton, cât și ale Pastorului Wurmbrand, care nu puteau fi prezenți la Chicago în ziua de 22 Octombrie 1983.

RANC a onorat o persoană de origină română și o persoană din alte grupuri etnice, acordându-le câte o medalie de aur cu emblema RANC în fiecare an, cu ocazia banchetului anual.

În aceste condiții s'a luat hotărârea ca acest important eveniment din viața românilor exilați, să fie amânat până în luna Martie 1984. Data exactă va fi anunțată la timp.

Sperăm că acest eveniment va găsi suportul general în comunitatea româno-americană și că vom putea arăta lumii libere și organelor de informare publică suferința poporului român în lupta contra tiraniei comuniste impusă de învingătorii celui de al II-lea război mondial.

Va fi invitată presa și canalele de televiziune americană.

Vasile POSTEUCA

SPARGATORII CORTINEI DE FIER

În Octombrie anul acesta se împlinesc 30 ani de când prin intermediul unui tribunal militar, regimul comunist din România a condamnat la moarte și executat 13 legionari. Cu această ocazie reproducem în întregime un articol al lui Vasile Posteuca din Libertatea de la Madrid, Novembrie 1953.

Povestea e simplă. Atât de simplă încât devine cutremurătoare, revelând majestatea morții și măreția jertfei supreme. Șase frați de-ai noștri s'au desprins vieții de exil pe care, în dorul lor de-acasă și în fierbîntea lor chemare spre faptă, l-au găsit fără sens să-l prelungească în mod inutil, și s'au întors în Țară. Cei ce i-au ajutat să scoboare pe țăncurile Carpaților, au adăugat, cu înțelegere, un minim de ajutor tehnic incandescenței lor dor de-a urca verticala jertfei, într'un moment de des-nădejde al neamului; dorului de a înscrie o nouă răscruce, de oase frânte și morminte, în drumul care duce spre Golgota învierii românești.

De când a căzut grea Cortina de Fier, împărțind neamurile lumii în două și despărțindu-ne de vetrele noastre strămoșești, de părinți și copii, au mai fost pe acest drum, al contactului cu țara, și alții dintre noi, și unii din ei și-au măsurat jertfa adusă cu aceeași măsură: mormântul. Dar ei au plecat totdeauna cu gândul de-a se întoarce.

Altul e însă sensul plecării celor șase. Ei s'au vrut echipă de jertfă. Au cunoscut exilul cu măruntele lui ambiții și târgul pe care cei mari îl fac cu sângele celor mici, și s'au întors în țară să lupte și să moară, știind că numai de acolo ne poate veni biruința. S'au întors în munții rezistenței românești pentru a ține sus steagul libertății și mândriei naționale, pentru a da neamului întreg, ajuns la disperare, un nou îndemn de luptă. Fără gând de retragere. Cine i-a cunoscut pe acești bărbați, își poate da imediat seama de splendida semnificație a faptei lor. Explicațiile și vocabularul comun nu li se potrivesc. Majoritatea lor cu titluri academice, capabili să-și facă oriunde pe pământ o situație înfloritoare, ei nu pot fi acuzați de spionaj. Ei au mers să stea de vorbă cu Neamul, să-i insuflă spiritual eroic al marilor bătălii de destin, să moară și să învingă acolo, să-l alunge pe dușman. S'au constituit în echipă de sacrificiu, pentru a arăta celor de acasă că noi cei din pribegie

nu ne-am uitat rostul și nu i-am uitat. Și gestul lor e menit desigur să ne trezească și pe noi din letargia ce ne-a cuprins, din mizeria totuși comodă a exilului, ce ne depărtează tot mai mult de neam și țară, făcându-ne să ingenuchiem în desnădejde sau să abdicăm în fața unor iestine satisfacții materiale.

Unul din ei, doctorul Ion Golea, și-a scris înainte de a pleca, în mod inspirat testamentul. Un volumaș de poezii: "De vorbă cu Neamul". Și iată că rândurile lui pline de vâlvătăi cerești au prins în ele destinul întregii echipe. Alți șapte frați din țară li s'au alăturat pentru a completa echipa și a-i da rotundimea tradițională. Violentând moartea printr'un suprem efort de acceptare a jertfei, ei au stat de vorbă cu neamul în sens creștin: dându-și sângele și viața pentru frați și prieteni. Pentru neamul subjugat și încătușat robiei și genocidului și-au ținut, în felul lor unic, ultimul și cel mai mare discurs adresat neamului. Au lăsat sângele să curgă. Acuza de trădare le face în fond cinste. A-l apăra pe Dumnezeu, a-ți servi neamul, înseamnă într'adevăr a-i trăda pe rușii barbarizați.

Dar moartea celor 13 nu e spaimă. Ci durere și revoltă sfântă. Indemn și purificare de măruntele păcate ale țăranei. Rug de jertfă pilduitoare, aprins în inima neamului. Ea înalță, mobilizează. Invață.

Atitudinea străinilor față de această jertfă ne interesează puțin. Ea ne mângâie când e omenoasă și dreaptă. Și se înscrie la capitolul "batjocură", cu care de altfel ne-am obișnuit, atunci când e negustorească și infamă.

Nu ni-i indiferent însă rodul acestei "călcări a morții și a robiei prin moarte" în sufletele românești. Pentru că în fond, oricât de dotați ne-am crede și orice vom înfăptui pe pământ, nu vom putea întrece niciodată valoarea unică a jertfei supreme pentru Neam și Țară. Ea e ultima noastră extremă spirituală la graniță cu absolutul. Chiar în sens iisusian nu se mai poate găsi nimic mai înalt, dincolo de jertfa pentru aproapele. Asta e totul.

Se vor găsi probabil unii dintre noi cari să arunce umbre, să statueze că nu era momentul potrivit. Vor vorbi probabil de-o inutilă deschidere

D O U Ă

d

A N A M A R

ULTIMUL MORMÂNT

Generații au suit culmea talazului...
Generații au căzut în fundul pământului...
Generații au luptat, generații au cedat,
Oameni s'au surpat în gura vulcanului.
Ar fi timpul "Țară" să iei calea destinului
Care ți-a fost sorocit! Dar...
În fundal, cu pas rar, pășesc obosite gloate vii,
Perfidii, au încercat în chip și fel,
Să-i dărâme puterea, de a se împotrivi minciunii,
Un zel ce se căznea a-i înrăi, a-i nimici,
Pe cei ce gândeau a se gândi...
Umbre se târâie, și-s încă vii...
Inimi fără speranțe, au înghețat,
Un sloi de gheață bate zi de zi
La poarta vremii, încearcă a răzbi,
Prin furtuni, fără cuvânt, către mormânt!
N'au învățat că mormântul a fost profanat!
Că oase – cenușe zboară pe uscat și pe ape,
Că nimic n'o să scape, nimeni n'o spune
Ce-a fost pe lume!
La primăvară frunze și păsări or cânta
Că ultimul mormânt clădit pentru "Eroi"
S'a făcut mușuroi! Pustiu fără flori!
Vântul nu l-o bate, lacrimi nu l'or plânge...
Uitarea s'așterne peste visuri și sânge...

.....
În cartea vieții, stă scris cu slove mici
Că nu cei torturați, sacrificați, sunt cei învinși!

P O E M E

e

I A M A R I N

EMIGRANȚI

Planeta s'a umplut de emigranți.
Mulți plecați din țară departe,
Din hemisferul Sud în hemisferul Nord,
Din Răsărit la Apus!
Ce-i îndeamnă?, ce-i mână oare?
Sunt iarăși năvălirile barbare?...
De oameni zdrențuiți, flămânzi, timizi,
Descoperitori de pământuri nedescoperite?
Aventurieri, criminali, misionari?
Ce-i face să plece departe de mume?
De țarină, de limbă, de nume?
Le e foame?
Mai degrabă animalele emigrează de foame!
Vin către Soare-Apune să'nvețe,
Să cerșească, să uite?
Nimeni nu vrea să-i asculte...
Vor bună stare, putere?
Ratații din țară, mestecând fiere,
Vor poate să se răsbune?...
Sunt albi, negri și galbeni...
Iși caută locul, norocul, sorocul!
Acelaș "Răsărit" cu cnutul în mână,
Îi mână...
Și fug de mănâncă pământul
De dreptate socială, de vântul
Ce suflă obscurantism și minciună,
Delețiune și frică; tot trecutul
De luptă și glorie, îi fac să urască
Uzurpatorul... străinul ce se'ncearcă să-i nimicească.
Voi! ce-i primiți de rușine și milă
Înțelegeți că vă sunt frați,
Emigranți din lumea ce voi ați creat-o
Din prostie și ură... Ascultați!
Ei vă învață SALVAREA!...
A pornit TURNUL BABEL ce vorbește pre limbi
A pornit să întunece zarea... Emigranți!

A. M. Marin

YALTA SIMBOLUL VANZARII

Cel care aude cuvântul Yalta, înțelege o serie de tratate încheiate cu ocazia diferitelor întâlniri între oamenii politici din Vest cu liderii sovietici, care au hotărît, spre sfârșitul celui de al doilea război mondial, soarta a peste o sută de milioane de europeni, cari au fost transformați în sclavi moderni, iar statele cărora le aparțineau, transformate din state independente în colonii moderne. Yalta este o stațiune balneară în Crimeea. Acolo a avut loc, între 4 și 12 Februarie 1945 o conferință importantă la care au participat cei Trei Mari conducători ai lumii de atunci, Franklin D. Roosevelt, Winston S. Churchill și Iosif Stalin. Acești trei mari conducători de state pot fi reduși la UNUL și acesta a fost Franklin D. Roosevelt. Statele Unite au finanțat războiul, au salvat comunismul dela pieire și nu este exagerat dacă se spune că este Nașa guvernelor comuniste din Europa răsăriteană. Fără capitalul și forța Statelor Unite, mai precis, fără președintele Roosevelt n'ar mai fi existat un imperiu colonialist sovietic și o serie de personaje recrutate din pleava societăților din țările est europene n'ar mai fi devenit nici dregători de state și nici tirani ai popoarelor.

La Yalta s'a semnat, la 12 Februarie 1945, un număr de convenții între cele trei mari puteri. Unele dintre aceste convenții au fost date imediat publicității, altele au rămas necunoscute până în zilele noastre. Din această cauză, fiindcă prea puțini sunt aceia care le cunosc conținutul, plutesc asupra lor svonuri, unele mai puțin sau deloc rezonabile.

La acea vreme situația militară era clară: Germania era pe cale să piardă războiul. Nu se știa dacă prăbușirea va urma imediat, sau va mai dura. Imediat după plecarea celor trei mari lideri, s'a început o publicitate intensă. Prin posturile de radio și prin presă se difuzau știri care dădeau speranțe. Marile puteri se obligau să continue lupta până la distrugerea Germaniei. Preconizau înființarea unui nou for internațional, Organizația Națiunilor Unite, organizație care să asigure pacea în lume, în locul Societății Națiunilor dela Geneva care eșuase și cel mai important fapt pentru țările din Europa de răsărit: semnatarii se obligau prin "Declarația cu privire la Europa eliberată", ca

după eliberare să nu se amestece în afacerile interne ale țărilor eliberate, iar popoarelor să li se acorde dreptul la autodeterminare și implicit dreptul de a-și alege guvernul și forma de stat dorită.

Declarația cu privire la Europa eliberată trebuia să spulbere frica popoarelor din Europa de răsărit, că odată intrate trupele sovietice pe teritoriul lor, le vor și părăsi și că nu se vor amesteca în afacerile lor interne și nici nu vor schimba structura socială. Frica era justificată. Comportarea trupelor sovietice în 1939 și 1940 la ocuparea teritoriilor din Polonia, Țările Baltice, Finlanda și România întrecuse cele mai pesimiste așteptări. Înainte de începerea celui de al doilea război mondial țările din răsăritul Europei, printre care Polonia și România, nu voiau în niciun chip să acorde dreptul de trecere trupelor rusești peste teritoriul lor. Din această cauză eșuează tratativele duse de Anglia și Franța, pe de o parte, și Rusia pe de altă parte. În plus, Rusia cerea și cedări de teritorii pe care Anglia și Franța nu doreau să le acorde. Toate promisiunile și asigurările date de guvernele din Londra și Paris n'au schimbat atitudinea guvernelor dela București și Varșovia. Polonezii spuneau: "Dacă vin Nemții, ne pierdem libertatea. Dacă vin Rușii, ne pierdem ființa națională", și au avut dreptate.

Pentru a spulbera frica popoarelor din răsăritul Europei, se întetește propaganda în limbile țărilor respective la posturile de radio BBC din Londra și Vocea Americii din Statele Unite. Dela Londra se transmiteau lozinci și indemnuri la depunerea armelor și se dădeau asigurări verbale că "aliații nu vor accepta imixtiuni străine în afacerile interne ale țărilor respective. Depuneți armele și veți fi salvați."

În culisele cercurilor guvernamentale din Vest se pregătea altceva decât se spunea în presă și se trâmbița la posturile de radio. Soarta acestor popoare, și anume de a le trece în stare de "dependență și de sclavie" se hotărîse de mult. Se aștepta doar momentul oportun. Trecerea nu se putea face pe față. Hotărârile erau luate în secret. Pe față se dădeau speranțe și se inducea lumea în eroare prin acțiuni "demne de crezut". Cine își putea închipui că puterile din Vest vor acorda Rusiei drepturi nelimitate asupra țărilor lor? Au fost

și din aceia cari n'au crezut în aceste asigurări. Majoritatea însă a fost naivă. În cele ce urmează vom trece în revista aceste faze.

Înainte de intrarea Statelor Unite în război, au cerut Angliei să semneze o "Declarație", care mai târziu va intra în istorie sub numele de "Carta Atlanticului", fiind semnată în Atlantic, pe un vapor, la 14 August 1941. În Carta Atlanticului semnarii, inițial Anglia și Statele Unite, se obligau să nu facă cuceriri teritoriale, iar în caz de transferări de teritorii, să fie consultate popoarele respective.

Prin semnarea Cartei Atlanticului, Anglia și Statele Unite dădeau a înțelege că nu sunt de acord cu schimbările teritoriale făcute de Germania și Rusia. Aceste două țări – Germania și Rusia – se înțeleseseră printr-o convenție secretă la 23 August 1939, să se ajute reciproc la anexări de teritorii. Germania ocupă o parte din Polonia, iar Rusia ocupă partea de răsărit a Poloniei, Țările Baltice, Carelia Finlandei și Basarabia și Bucovina de Nord, provincii românești. Se lăsa impresia că Anglia și Statele Unite se vor opune oricăror anexiuni și că anexiunile făcute de către Rusia și Germania se vor contramanda și că alte anexiuni nu vor mai avea loc. Iată cum se exprima Winston Churchill la 8 Ianuarie 1942, deci într-o epocă când Anglia era alături de Rusia în război contra Germaniei și după ce Rusia semnase și ea Carta Atlanticului: "Anexarea Țărilor Baltice contra voinței popoarelor și incorporarea lor în componența statului sovietic contrazice toate principiile pentru care ne batem în acest război și ar fi o rușine pentru noi dacă nu le-am respecta. Această declarație este valabilă și pentru Basarabia și Bucovina."

Din păcate, declarațiile publice făcute de politicienii din vest nu coincideau cu acțiunile lor paralele făcute în secret. Roosevelt nu era nici pacifistul și nici idealistul despre care se vorbea. Hamilton Fish, membru în comisia de politică externă, într-o lucrare apărută în anul 1976 și intitulată: "F.D.R. (Franklin D. Roosevelt) the other side of the coin. How we were tricked into World War II", acuză pe Roosevelt că a forțat Anglia să intre în război contra Germaniei. Și din alte lucrări reiese vinovăția lui Roosevelt la declanșarea celui de al doilea război mondial. Roosevelt s'a înconjurat de colaboratori care mai târziu s'au dovedit a fi agenți comuniști, ca Lauchin Currie, expert în problemele de politică externă, Harry Dexter White, Alger Hiss și Harry Hopkins. Cu astfel de colaboratori nu este de mirare că Roosevelt încă delă mijlocul anului 1943 avea deja planul de împărțirea lumii și de întărire a Uniunii Sovietice.

Planul de împărțirea lumii este destăinuit la 2 Septembrie 1943 Cardinalului Spellman, care la rândul lui îl trimite Papei Pius al XII-lea. Planul îl înspăimântă pe Cardinal. Printre altele află ur-

mătoarele: "Împărțirea lumii este o afacere simplă. Orientul îndepărtat va aparține Chinei. Pacificul, Statelor Unite. Africa și Europa vor fi împărțite între Anglia și Rusia. Roosevelt spera ca intervenția rusească în Europa nu va fi prea brutală. În plus, mai spera că se va înțelege mai ușor cu Stalin decât cu Churchill. Spunea că Churchill este un idealist, în timp ce Stalin este realist. De aceea, o înțelegere între noi doi se va produce pe baze realiste. Roosevelt avea totuși oarecare ezitări în ce-l privește pe Stalin, dacă acesta se va obliga să nu depășească zona sa de influență. Cu siguranță că va cere Finlanda, Țările Baltice, partea de răsărit a Poloniei și Basarabia. Roosevelt era sigur că se vor înmulți regimurile comuniste, și-și punea întrebarea: ce este de făcut? Natural că europenii se vor îngrozi la gândul că trebuie să se apropie de Rusia, însă este de așteptat ca în zece, douăzeci de ani Rușii vor deveni mai puțin barbari și anume datorită influențelor europene. În ceea ce ne privește pe noi, sper ca dintr-o prietenie forțată (forced friendship) curând va deveni o prietenie adevărată și de durată" (Vezi Arthur Conte, Yalta ou le Partage du Monde, Robert Laffont, Paris).

La acea dată opinia publică mondială luase la cunoștință crimele săvârșite de sovietici contra celor 12.000 de ofițeri polonezi împușcați și aruncați în gropile dela Katyn. Roosevelt spera ca europenii vor îmblânzi pe ruși într'un timp oarecare, relativ scurt, și că se vor civiliza datorită culturii Europeanilor.

Între 28 Noembrie și 1 Decembrie 1943 a avut loc la Teheran o altă întâlnire a celor "trei mari puternici ai lumii". Nu cunoaștem în ce mod Roosevelt a adus la cunoștință lui Stalin planul său de împărțirea lumii. La fel nu avem cunoștință dacă Roosevelt l-a rugat pe Stalin să se poarte civilizat cu țările pe care Americanii i le făceau cadou. Ceeace știm s'a aflat din comunicatul final. Acolo putem citi următoarele: "În urma acestor convorbiri cordiale, avem speranță în viitor că toate popoarele din lume vor trăi libere și nu sub tiranie și că conform dorințelor lor și conform conștiinței lor vor putea duce o viață liberă." În comunicat nu găsim nimic despre împărțirea lumii și nici despre cele comunicate de Roosevelt Cardinalului Spellman (Vezi: Hans Adolf Jacobsen, Der Weg zur Teilung der Welt, Koblenz, Bonn, 1979, Calea spre împărțirea lumii).

O altă sfidare și mai îndrăzneată a opiniei publice mondiale ne-o oferă întâlnirea dintre Churchill și Stalin, avută la 9 Octombrie 1944, la Moscova. Iată ce putem citi în memoriile lui Winston Churchill: "Să ne aranjăm treburile noastre în Balcani. Armatele voastre sunt în România și Bulgaria. Noi avem acolo interese, misiuni, agenți. Între noi nu trebuie să existe neînțelegeri pentru lucruri mărunte. Cât privește Anglia și Rusia, ați fi

de acord – l-am întrebat pe Stalin – ca voi să aveți o dominație de 90% asupra României, noi să avem 90% în Grecia și fifty-fifty cu voi în Yugoslavia? În timp ce se traduceau cele de mai sus, am scris pe o jumătate de coală: România: Rusia 90%, ceilalți 10%; Grecia: Marea Britanie 90% (de acord cu Statele Unite), iar Rusia 10%; Bulgaria: Rusia 75%, ceilalți 25%. Tot dela Churchill aflăm că Stalin a aprobat propunerea, punându-și semnătura pe coala de hârtie. La 12 Februarie 1945, data când se semnează la Yalta "Declarația cu privire la Europa eliberată", puțini știau că sunt duși în eroare. Lumea fusese împărțită, iar declarația era doar praf în ochii mulțimii. Și era greu de închipuit ca PUTERILE VESTICE să vândă țările lor Rusiei.

Un fel de gust amar începuse să strice entuzismul celor ce la 23 August 1944 deschiseseră "porțile României" invaziei rusești. De fapt, și în zilele noastre mai sunt anumiți politicieni români cari încă se mai laudă cu intrarea României în lagărul "aliatilor". Politicienii români ascultasera îndemnurile dela radio BBC și încetaseră lupta contra Rusiei. Acum își dădeau seama ce înseamnă pentru România aceea faimoasă "Declarație cu privire la Europa eliberată". Odată cu intrarea "eliberatorilor" nimeni nu mai era stăpân nici pe viață și nici pe avut. Primele desmeticii s'au soldat cu plângeri la "Comisia aliată", dar acolo patronau Rușii. Se duceau bieții români cu jalba la pașă, care el singur nu respecta Dreptul. Concomitent cu tancurile sovietice, veneau și câteva sute de comuniști în frunte cu Ana Pauker. Rușii se amestecau serios în afacerile interne ale României, deși la 3 Aprilie 1944 Molotov promitea României că "dacă va depune armele, Rușii nu se vor amesteca în structura și ordinea socială". Dar după depunerea armelor la 23 August, Molotov nu-și mai aducea aminte de promisiunile făcute. Curând România va deveni un "infern", iar Rușii nu făceau altceva decât să se impună prin forță, depășind cu mult dorința lui F.D. Roosevelt.

Din păcate Roosevelt n'a mai avut norocul să se bucure de comportarea trupelor rusești și să constate ce-a putut să facă "realistul Stalin". Alți oameni politici din Vest au avut posibilitatea să audă "strigătele" celor peste o sută de milioane de europeni, dar pe nimeni nu-i mai dorea inima și nici nu voiau să le audă strigătele. Polonia, pentru a cărei libertate și independență se începuse cel de al doilea război mondial, a rămas împărțită și transformată în colonie, la fel ca și România care căutase să-și apere independența și să-și reîntregească teritoriul Churchill declară însă în Fulton la 5 Martie 1946, când nu mai avea puterea în stat, că "a fost tăiat un porc greșit". Ingrozit de comportarea trupelor rusești, pe lângă alții au mai fost și un comunist, pe nume Franz Borkenau, care a descris "în mod realist" compor-

tarea trupelor eliberatoare.

În perioada de tranziție dela "orânduirea capitalistă la orânduirea socialistă", au fost lichidate milioane de oameni, iar alte zeci de milioane au fost transformate în vreascuri umane, iar cei care au supraviețuit, au fost transformați în sclavi moderni. În acest timp în USA se puneau bazele unei organizații mondiale "Națiunile Unite", care avea misiunea să apere pacea și să împiedece ilegalitățile. Una dintre acele forțe care trebuia să se dedice asigurării păcii era tocmai acea țară care în Europa de răsărit adusesese iadul pe pământ. Uniunea Sovietică devenise arbitru Păcii și i se acordase dreptul de veto. În timp ce Națiunile Unite se ocupau de "decolonizări", Rusia Sovietică își lărgea imperiul și transforma state independente în "colonii moderne". Se părea că este un fel de pedeapsă pentru popoarele din Europa de răsărit fiindcă în anul 1939 se opuseseră cu dârzenie să accepte dreptul de pasaj pentru trupele rusești.

Dar nici după instalarea regimurilor comuniste anti-populare, popoarele din răsărit nu s'au lăsat să fie comunizate, iar dorința lui Roosevelt n'a fost îndeplinită nici după aproape patruzeci de ani de ocupație rusească. Rusia nu s'a lăsat influențată de civilizația europeană.

Rând pe rând popoarele europene s'au răsculat. Germanii s'au răsculat primii, la 17 Iunie 1953. A urmat răscoala Polonezilor din Iunie 1956, a Ungurilor din Octombrie 1956, a Cehilor din August 1968 și din nou a Polonezilor în mai multe rânduri, începând din 1970 și până astăzi. Rusia făcea mereu ordine. Nimeni nu intervenea. Se repeta stereotip: așa s'a hotărât la Yalta și nimeni nu se poate amesteca în sectorul de influență rusească.

Se pare însă că lucrurile au luat o altă întorsătură. Președintele Statelor Unite, Ronald Reagan, premiera Angliei, Margaret Thatcher, și premierul Franței, Francois Mitterand, și-au adus aminte și de înțelegerile dela Yalta și au declarat că "la Yalta s'a făcut nedreptate țărilor din răsă-

ritul Europei". Mai mult, de curând Ronald Reagan merge și mai departe cu destăinuirile, și numește Uniunea Sovietică "imperiul răului, imperiul Satanei". Ronald Reagan ajunge, în anul 1983, la aceeași constatare pe care a făcut-o Corneliu Codreanu în anul 1936, și anume că Uniunea Sovietică este "un imperiu al Satanei". Până acum am auzit numai vorbe, dar așteptăm ca țările vestice, cari în mod direct sau indirect au permis Rusiei să-și lărgască imperiul și au recunoscut guvernele instalate de trupele de ocupație sovietice, să declare nule și neavenite toate înțelegerile făcute public sau rămase încă secrete, semnate la Yalta sau în altă parte. Numai în acel moment, când se vor denunța aceste tratate neomenoase, se va termina cu

PUNERE LA PUNCT

Prin articolul d-sale intitulat "Unirea exilului", dl Ion Pantazi ne face o analiză a stărilor politice ale exilului nostru și ne îmbogățește cu sugestiile d-sale. Desigur, părerile dlui Ion Pantazi sunt bine venite, așa cum sunt și cele ale oricărui român și este de datoria noastră ca să le respectăm. Aceste spuse, socot util ca să fac următorul comentariu:

Intr'adevăr, și eu cred că uniunea tuturor românilor de care vorbesc atâția, este imposibilă. În fapt, cred că este un mit. Nu împărtășesc însă premisele pe cari le expune dl Pantazi. După mine, o astfel de uniune nu este posibilă din două cauze principale. Mai întâi, suntem atât de răsfirați prin toate colțurile lumii și este greu, dacă nu imposibil, să faci o adunare serioasă, în urma căreia am putea vedea născând și apoi funcționând o organizație valabilă. Apoi, aici în exil nu avem nicio forță de coercițiune și fiecare poate zice și face cam cum îi trece prin cap. Avem aici în exil un număr prea mare de domni, cari au multă bunăvoință și ar vrea să facă și ei ceva. Nu știu ce vor să facă și deaceia glăsuiesc cu energie tot felul de sloganuri. În plus, cei mai mulți se văd mari oameni de stat și vor să fie șefi. Rar este cazul când poți vorbi civilizat cu cineva care nu-i de acord cu tine. În aceste condițiuni, nu prea văd cum se poate realiza o uniune a tuturor românilor.

În analiza d-sale, dl Ion Pantazi menționează un "faliment al tentativelor de organizare pe bază democratică a partidelor politice" și ne spune că "orice încercare de colaborare între partidele politice, pe cale democratică, nu se poate face decât 'de jos în sus', adică începând cu organizarea partidelor politice. O astfel de organizare 'de jos în sus' adaugă dl Pantazi, a avut loc anul trecut în Partidul Național Țărănesc, când un număr de membri ai partidului nostru au format un nucleu de organizație provizorie, alegând apoi cu unanimitate pe dl Cicerone Ionițoiu drept "secretar general", etc. Dar iată, adaugă dl Pantazi, după acest început de organizare, dl Serdici, membru marcant al partidului, nu recunoaște aceste hotărâri și se declară el secretar general, și din nenorocire dl

Serdici nu este singurul "actual" secretar general.

Din păcate dl Pantazi nu prea știe ce spune. În 1949 a fost alcătuit primul Comitet Național Român sub patronajul M. Sale Regelui și a cărui prim-președinte a fost Generalul Nicolae Rădescu. Acest Comitet Național reprezenta Statul Român legal, uzurpat de către Partidul Comunist Român cu ajutorul Uniunii Sovietice. La acest Comitet Național, Partidul Național Țărănesc și-a trimis reprezentanții săi, astfel după cum au făcut-o Partidul Național Liberal și Partidul Socialist Independent. Generalul Rădescu a cerut dlui Alexandru Cretzianu ca acesta să remită Comitetului Național fondurile naționale pe care le deținea. Dl Cretzianu a refuzat și Generalul Rădescu a demisionat. În locul lui, M. Sa Regele l-a numit pe dl Constantin Vișoianu, care a condus treburile acestui Comitet Național până în 1975, când din lipsă de fonduri și din cauză că M. Sa Regele n'a găsit util ca să numească o altă persoană ca să constituie un nou Comitet Național, această instituție românească și-a încetat activitatea. Am fost primul care m'am ridicat împotriva acestei situațiuni pentru că am considerat și consider că este indispensabil ca să avem un astfel de Comitet Național, pur și simplu pentru că altfel Statul Român legal, care a fost uzurpat de comuniști, dispare, și regimul dela București ramane singur pe scena. Cât a existat și funcționat Comitetul Național, timp de peste 26 ani, a făcut multă treabă care nu poate fi decât recunoscută, și aceasta o afirm eu, care m'am luptat ani de zile cu dl Vișoianu. Considerând lipsa de fonduri cari sunt necesare existenței unui asemenea Comitet Național, nu pot decât să deplor că românii de peste hotare n'au realizat importanța și nu au găsit inima și patriotismul ca să pună mâna în buzunar. E ușor să faci pe marele patriot. E nițel mai greu dacă trebuie să dai bani. Se pot spune multe asupra Comitetului Național, și am spus multe. Nu se poate însă califica activitatea Comitetului Național drept falimentul tentativelor de organizare democratică a partidelor politice.

Dl Ion Pantazi enunță un nou și straniu fel de

organizare politică: "de jos în sus". Nu știu unde a descoperit dl Pantazi acest sistem inedit, însă pot să-l asigur că n'a existat niciodată în viața politică a țării și nu este aplicabil nici unuia dintre partidele noastre politice. Partidul Național Țărănesc funcționează disciplinat conform regulilor prevăzute în statutele sale. Astfel, după ce a decedat, în Martie 1982, predecesorul meu, dl Ministru N. Penescu, la 20 Aprilie 1982 Delegația Permanentă a partidului nostru m'a însărcinat, conform prevederilor statutare, în funcțiunea de Secretar General. Într'adevăr, cam la aceeași epocă, dl Cicerone Ionițoiu, care este un domn nițel prea ambițios, a crezut că poate pune mâna pe Partidul Național Țărănesc și, ajutat de alți câțiva domni de acelaș gen, s'a autonomit, creiând o așa zisă delegație permanentă etc., ceea ce este contrariu tuturor prevederilor statutare. Dl Ionițoiu într'adevăr a fost unul din miile dintre membrii partidului nostru cari au suferit în închisorile comuniste și considerând acestea nu l-am dat afară din partid așa cum îmi permit statutele și așa fi putut-o face. Nu m'am preocupat nici eu și nu s'au preocupat nici colegii mei din Delegația noastră Permanentă de dl Ionițoiu și dimpotrivă l-am ignorat. Recenzia făcută în rubrica "Panopticum" a revistei Dvs. asupra cărții dlui Ionițoiu, "Morminte fără Cruce", îl descrie suficient pe acest domn pentru ca să fie inutil ca să adaug.

Treaba românească o poate face oricine. Nu-i nevoie de cine știe ce organizație mondială și utopică. În orice țară civilizată, politica e dusă de către partidele politice ale acelei țări. La fel și

în ceea ce ne privește pe noi românii. Cine vrea să facă politică, o poate face pe cont propriu. Așa au făcut mulți în cursul acestor ultimi 34-35 ani și au făcut treabă bună. Cine găsește că nu-i în stare să facă treabă de unul singur și vrea s'o facă în cadrul unei organizații, n'are decât să se înscrie la unul sau altul dintre partidele noastre politice. În ceea ce privește Partidul Național Țărănesc, ușile sunt deschise oricui care crede în idealurile și principiile noastre și care are spiritul de disciplină pe care-l cere activitatea în ca-

drul partidului nostru. Lupta și sacrificiile lui Iuliu Maniu și a atâtor alții sunt un capital pe care niciun fel de organizație a exilului n'o poate da. Românii cari sunt seriosi și conștienți ar trebui să fie mândri de Partidul Național Țărănesc și să ajute ca toate jertfele făcute să nu fie risipite sau desconsiderate. Numai Ceaușescu și banda lui de trădători o fac pentru că au interes ca să nu mai existăm. Lupta românească, din păcate, are încă drum lung de făcut și avem nevoie de contribuția și participarea tuturor. Aici în exil nu se pot crea noi partide. Deși comuniștii au făcut totul pentru ca să ne anihileze, totuși iată că existăm și ne ducem lupta mai departe. Pentru a reuși nu este posibil decât dacă respectăm regulile și legile care ne-au condus în trecut. Toate încercările de a crea cine știe ce nou fel de comitet sau consiliu, n'au reușit și nu vor reuși pentru că nu respectă bunele reguli. Iată de ce n'a reușit dl Penescu și de ce n'a reușit dl Ion Rațiu.

GEORGE SERDICI

YALTA - SIMBOLUL VANZARII

epoca de sclavaj și de dependență a acestor țări. Popoarele din răsăritul Europei cer acelaș drept care s'a acordat fostelor colonii: dreptul la autodeterminare. Și aceasta fără prezența trupelor sovietice sau a consilierilor sovietici. În istorie a triumfat întotdeauna dreptul în fața forței brute. De ce să nu triumfe și de data aceasta?

Dr. Alexandru Șuga

Alexandru Lăpușneanu voievod cu doamna și cu unul din copii (după tabloul votiv de la mănăstirea Slatina)

VOLTE-FACE-ul DLUI PANTAZI

Am citit penibilul articol din Stindardul al dlui Pantazi, cu îngrijorare pentru igiena lui sufletească și cu o jenă până la desgust.

Mi-l amintesc de la Baia Sprie, destul de impersonal, dar demn, stând rezemat de o baracă și adulmecând freamătul deținuților din rândul cărora parcă ar fi făcut parte. Fără să fie tăios, stătea drept, purtându-și în umbra ochilor haina de soldat sau caștanul, cu oarecare îndemănare. L-am reîntâlnit numai epistolar în exil, și legătura noastră mă lăsa să cred că evoluează pe niște elemente care să fie în concordanță cu condiția morală de ostaș pe care o afișa, și cu boeria pe care o vrea cu tot dinadinsul presupusă, chiar subliniată.

Foarte adesea opiniile noastre au fost opuse, fără ca prietenia care se înfiripa (cu toate distanțele mari), să sufere ceva. Și eu și el aveam dreptul la judecățile noastre care nu trebuiau neapărat să fie aceleași. Mi-a amintit de Frăția de Cruce din care a făcut parte, mărturisindu-mi că nu o ascunde și mi-a făcut declarații de prietenie, chiar de camaraderie, care m'au mișcat. A intrat într-o casă a noastră unde s'a consacrat ca prieten și condeier, și în cele 40-50 scrisori ale sale, a fost mereu consecvent de-a lungul celor 3-4 ani. Mi-a cerut chiar unele intervenții să-i mijlocesc o întrevvedere cu Șeful Mișcării Legionare, pentru care nu o singură dată și-a manifestat simpatia și stima. Am încercat, cu încrederea care mi-a solicitat-o, să-l satisfac.

Iată însă că, dintr'odată, ostașul își aruncă însemnele demnității, iar boerul se transformă în proletar. După moda timpului. Cu toate atributele de rigoare. Împletindu-și veleitățile bine disimulate, cu toate smârcurile propagandei autorităților dela București. Astăzi este o modă! O adevărată modă! Mai ales când ești la ananghie (Nu este cazul dlui Pantazi, ci ne referim aici la nume mai răsunătoare). Vrei să-ți fie bine? Atunci aruncă cu nroi cât mai mult în Mișcarea Legionară și în Șeful ei. Dar mai ales în șeful ei. Șeful Mișcării a fost ca simbol și garant al unității Mișcării foarte incomod. Ieri Corneliu Codreanu, astăzi Horia Sima. Dl Pantazi nu este primul care o face. Fără îndoială nu va fi nici ultimul. Au făcut-o nume cu oarecare rezonanță și... state de serviciu. De ce nu s'ar înscrie în cohorta detractorilor și un biet anonim?

Pentru că dl Pantazi a fost, până a intra în casa noastră, un anonim. Celebritatea la care aspira nu depășea proporțiile unui mic grupuleț la Mûn-

chen. Port păcatul de a-l fi încurajat să scrie și să se impună publicitar, prin teme care-l depășeau și moral – după cum s'a dovedit – dar și ca documentație. Ce l-a determinat pe dl Pantazi să dea cinstea pe rușine? Pretextul este cartea dlui Prof. Horia Sima, în care subiect principal al evenimentelor din 1940-1941 dl Horia Sima le istorisește cu obiectivitate și autoritate. În realitate, este vorba de cu totul altceva și atunci când se vor limpezi apele turburate puțin de năsdravenia teribilistică a feciorului unui adevărat și demn general, totul va căpăta explicația necesară.

Dl Ion Pantazi dorește, printre altele, să fie cât mai mult discutat. Să-i circule numele cât mai mult. Să devină cineva, și dacă se poate, numele său să fie aninat de cât mai multe originalități, cu toată modestia pe care o pomeneste prea adesea ca să nu-l suspectăm de contrarii.

Mareșalul Antonescu? Este prea cunoscut prin ceea ce a fost bun și prin ceea ce a fost rău. În orice caz, numele Mareșalului Antonescu rămâne legat de fapte incontestabile: războiul din răsărit (pentru care aveam câțiva generali foarte bine pregătiți și de mare prestigiu, care-i puteau face față, scutindu-ne de imensele sacrificii de la Odessa pentru gradul de mareșal), și inițierea celei mai tragice diaspore a tineretului României. Niciun om politic n'a dat, până la el, un număr mai mare de asasinate și un capitol mai mare de suferințe, ca Mareșalul Antonescu. Nici metode de exterminare mai perfide și mai dușmănoase. I se spunea Căinele roșu. Mi-amintesc iarna anului 1936-1937 când Corneliu Codreanu întors, "de la ski" dela Predeal, unde avusese sub această formă o întrevvedere cu Antonescu și sub avalanșa noastră de întrebări despre acest necunoscut la ora aceea, dar despre care începuse să se vorbească din când în când câte ceva, ne-a răspuns:

– O fi bun general Antonescu ăsta, o fi bun strateg, nu știu. Dar să ferească Dumnezeu să ajungă țara pe mâna acestui om.

Și așa a fost! Odiseia perioadei Antonescu a confirmat odată mai mult reflecția lui Frederic cel Mare: "războiul și politica sunt lucruri prea serioase ca să fie lăsate pe mâna militarilor." Și mai ales pe mâna unui nebun! Medicul lui personal mi-a mărturisit adesea despre eforturile pe care le făcea prin injecții administrate periodic, ca să-l țină în condiție acceptabilă de lucru.

Citind articolul dlui Pantazi am avut explicația labilității unor militari care trădându-l pe Mareșal-

lul Antonescu, au creat tragedia dela 23 August. Fără sprijinul unui grup de militari, acel rușinos și tragic în același timp, 23 August 1944, n'ar fi existat. În mic, dar cu "abilitate" asemănătoare, dl Pantazi a acționat conform tradiției. A încercat să ne lovească pe la spate, după ce a căpătat încrederea noastră.

Pe Mareșal nu-l poate apăra dl Pantazi. Ii lipsește și instrumentul și informația. Sau, dacă informația o are, oricât de parțial, o desconsideră. Pentru că dl Pantazi n'are niciun membru al familiei sale (și poate niciun prieten), trimis la Sărata în batalioanele prin care Mareșalul Antonescu și-a căpătat faima de "asasin al elitei generației care a scăpat de măcelul lui Armand Călinescu". N'are niciun membru al familiei sale care să fi pierit sub rafalele mitralierelor soldaților lui Antonescu, la rebeliunea făcută de Antonescu, pe de o parte cu sprijinul lui Adolf Hitler, pe de alta – ori cât ar părea de neînțeles și de ciudat – cu sprijinul evreilor.

În ce privește sprijinul lui Hitler, sunt nenumărate cărți care vorbesc despre asta, editate de instituții competente și de specialitate, precum și de oameni pricepuți, iar în ce-i privește pe evrei, iată, să ascultăm mărturiile lui Matatias Carp, deocamdată. Dl Matatias Carp a fost șeful comunității evreiești din România celui timp și le istorisește în "Cartea Neagră", scrisă împotriva legionarilor. "E drept – scrie dl Carp – că s'a înfiripat foarte repede contactul cu Conducătorul Statului..." Mai departe: "...conducerea evreească de atunci a angajat lupta cu regimul legionar". "Firește că practic și imediat, rezoluția nu a adus nicio îmbunătățire (este vorba de o rezoluție a lui Antonescu pe ultimul memoriu al Federației de comunități evreiești), dar s'a mai rupt un fir din legăturile subrede dintre General și Mișcarea Legionară. Conducerea evreească a continuat această acțiune până în ultimul moment." Deci, observați cu câtă meticulozitate, dar conspirativ, era țesută complicitatea evreilor cu Antonescu.

Cum îl vedeau evreii pe Generalul Antonescu: "Se spunea doar că este un militar energic și autoritar, dar nehotărît și ușor influențabil; se șopotea că ar fi vanitos, orgdios și foarte sensibil la laude și lingușiri; peste toate, se știa că e impulsiv, cu apucături violente și un om rău. 'Căinele roșu' fusese porecla ce l-a însoțit dealungul întregii cariere" (pag. 74). Ce mai spuneau evreii de rebeliune? Generalul Antonescu "a provocat rebeliunea pentru că avea nevoie de ea" (pag. 75). În continuare, Matatias Carp scrie: "Peste toate acestea, pentru consolidarea dictaturii sale, Generalul Antonescu avea nevoie de o manifestare de forță personală, asemănătoare aceleia care la 30 Iunie 1934 a consolidat dictatura lui Hitler" (pag. 75). Cităm toate acestea pentru că nu se poate spune că evreii îi menajau le legionari.

Din lucrările tipărite pe această temă în occident, atât în Anglia cât și în USA, cu excepția mijloacelor de propagandă, toți observatorii și specialiștii au o opinie comună: rebeliunea a fost făcută de Antonescu, cu ajutorul lui Hitler. Informația noastră în această privință este bogată, chiar completă. Îmi amintesc de o declarație a lui Antonescu din timpul rebeliunii sau imediat după aceea: "Simt umbra marelui Führer în spatele meu!" În maladiva lui megalomanie, toți îi stăteau... în spate. Chiar cuceritorul Europei dela acea oră.

În sfârșit, ne-am ocupat cam mult de dl Pantazi. Articolul său din Stindardul îl definește. Marea sa vină constă și în faptul că a acceptat să semneze pagini scrise de alții, conținând informații fără acoperire și tendențioase, având ca sursă sigură oficiile de informații comuniste. O recomandare îi putem face, totuși, dlui Pantazi: o unitate de măsură corespunzătoare dimensiunilor și posibilităților d-sale, îi este necesară.

Gabriel Bălănescu

MONSENIORUL IOAN DAN

Sfântul Părinte Ioan Paul II a binevoit să înalțe pe Monseniorul Dr. Ioan Dan, parohul bisericii române unite din Buenos Aires, la rangul înalt de Prelat Papal, prin bulla dată la Vatican, în ziua de 29 Martie 1983.

Activitatea Monseniorului Ioan Dan în Argentina, (mai înainte la Roma), este binecunoscută. Activitatea de preot, de cărturar, de profesor și de înalt funcționar la Arhiepiscopia din Buenos Aires. Amintim pe scurt numai câteva date.

Dela Roma, unde și-a terminat studiile universitare cu diferite doctorate obținute cu cea mai mare calificare de "suma cum laude", și unde a fost profesor de drept la Universitatea pontificală de Lateran și la Propaganda Fide, a fost trimis în 1948 la Buenos Aires la cererea românilor din Argentina, pentru păstorire sufletească, misiune pe care o îndeplinește de atunci neîncetat. În jurul acestei biserici, Prea Sfinția Sa a știut să adune pe toți românii, catolici și ortodocși, fără deosebire, pentru a menține mereu vie și dinamică atât activitatea apostolică, dar și cea patriotică românească. Tot în cadrul acestei activități românești trebuie să menționăm conferințele ținute în salonul bisericii (peste 123), la diferite adunări și serbări naționale. Deasemenea și frumoasa activitate a corului Doina, creat de Monseniorul Ioan Dan chiar dela începutul misiunii sale la Buenos Aires, cor care cântă nu numai în biserica românească, ci în toate bisericile importante din Buenos Aires, dând și multe concerte fie la radio, fie la televiziunea argentiniană, sau în alte locuri rezervate marelui public. În aceste piese muzicale, mai ales colinde, multe sunt compoziții personale ale Monseniorului Ioan Dan, care de fapt este și

ERA LIBERTĂȚII

VOLUMUL I

DISCURSUL D-lui HORIA SIMA

Vice-Președinte al Consiliului de Miniștri
– ținut la Brașov, la 9 Octombrie 1940 –

Redăm textul complet al discursului din cartea D-lui Horia Sima, "Era libertății", recent apărută, pentru că este un document istoric. Este și primul protest public al guvernului român împotriva atrocităților maghiare din Transilvania ocupată.

Domnilor, Camarazi,

Mă înfățișez înaintea voastră, în acest oraș de nobilă tradiție ardeleană, ca să răspund la o întrebare care apasă greu în sufletele tuturor și care turbură munca de refacere a țării. E valul fără oprire al oamenilor îngroziți de sălbăticiile maghiare cari și-au părăsit cu miile așezările lor și tot ce-au agonisit în cursul mai multor generații, pentru a-și căuta scăparea între noile hotare. E strigătul de durere din Ardealul suferinții milenare, în care a reapărut spectrul frângerii pe roată. E geamătul schinguiților și al martirilor, uciși oriunde au intrat trupele maghiare.

Era greu de presupus ca ungurii să renunțe la sistemul de opresiune sângeroasă, bine cunoscut în istoria stăpânirilor maghiare asupra altor popoare și să adopte o linie de politică internă, care să asigure libera dezvoltare a poporului românesc din Ungaria. Totuși, întemeiați pe garanțiile date de Puterile Axei la Viena, nu ne puteam imagina vreodată ca epoca de suferință din trecutul Ardealului să reinvie cu atâta intensitate și în forme atât de cumplite.

Sentimentul de adâncă îngrijorare pentru soarta poporului român rămas în Ardealul cedat, care a stăpânit la începutul ocupațiunii maghiare toate sufletele românești, s'a transformat astăzi într-o realitate crudă de un neînchipuit tragism. Trupele maghiare de ocupație și populația civilă maghiară, organizată și înarmată, s'au năpustit asupra Românilor desarmați și pașnici și după ce i-a scos din case și i-a batjocorit, după ce i-a despuiat

de întreg avutul lor, i-a asvârlit peste noile hotare în cuprinsul României libere.

Dar aceste fapte sunt numai aspectele cele mai moderate ale prigoanei maghiare. Din relatările ce urmează, veți vedea ce grad de sălbătecie au atins ororile maghiare.

Deslănțuirea masacrului

În comuna Trăsnea, județul Sălaj, comandantul trupelor ungare a ordonat executarea a douăzeci români și incendierea satului. Soldații au început să vâneze pe cei care căutau să scape. Au fost împușcați astfel încă 76 români.

Învățătorul comunei, Cozma a fost spânzurat de crucea bisericii, iar preotul Costea a fost legat de un stâlp și ciopârțit cu baionetele până când a murit.

În noaptea de 13/14 Septembrie un detașament maghiar a împușcat la Ip, județul Sălaj, 155 români, bărbați, femei și copii. A fost împușcat chiar un copil de leagăn. Victimele au fost aruncate într-o groapă comună.

În comuna Huedin, lângă Cluj, populația ungară a ars de viu pe rug, în piața orașului, pe protopopul Aurel Munțeanu, după ce-l maltrataseră în mod îngrozitor rupându-i brațele.

În aceeași localitate, locuitorul Vasile Popa a fost spânzurat de picioare și s'a turnat var nestins peste rănile ce le avea la cap.

În comuna Belin, județul Trei Scaune, populația maghiară a masacrat zece români.

În ziua de 7 Septembrie, locotenentul Mihail Părău, comandantul unui pluton de grăniceri, a fost rănit și asasinat de trupele maghiare.

Locuitorul Vasile Gurzău, fost primar al comunei Mureșenii de Câmp din județul Cluj, a declarat că în ziua de 22 Septembrie un detașament de soldați unguri a masacrat în această comună trei familii de români: preotul Andrei Bujor, împreună cu soția, două fiice și un fiu, precum și servitoarea lui; învățătorul Gheorghe Petrea, împreună cu soția, mama și fetița lui, în etate de patru ani; locuitorul Ion Gurgău cu soția lui. Susnumiții au fost împușcați după ce fuseseră supuși mai întâi la chinuri groaznice. Cadavrele au fost aruncate într-o groapă comună.

În ziua de 17 Septembrie, la Cluj, un preot a fost împușcat de bandele maghiare în fața catedralei greco-catolice. Tot la Cluj ungurii au măcelărit 8 sergenți de stradă români. După ce le-a scos limbile, au purtat cadavrele prin oraș pentru a intimida pe români.

→ Au mai fost asasinați gardianul public Vasile Damian, locuitorii Vasile Albu, Ion Mureșan, gardianul Ilie Moldoveanu, gardianul Ion Pop, gardianul Alexandru Pop și Iosif Pop.

În ziua de 22 Septembrie, ungurii au spânzurat chiar la intrarea bisericii pe preotul și dascălul comunei Irina, precum și pe notarul comunei, împreună cu fiul său, sublocotenent de rezervă.

Pe șoseaua Sân Mihai, din Bihor, au fost găsite cadavrele a 20 de soldați din armata română, împușcați de unguri. Ei erau originari din comunele Paușa și Trăsnea din județul Sălaj și se înapoiau acasă, fiind desconcentrați. În comuna Stoinesti, județul Bihor, ungurii au împușcat un copil de 13 ani. În aceeași comună, au mai fost împușcați Pavel Sas și Ion Mitruț cu soția, iar locuitorul Vasile Popa și un altul au fost grav răniți.

Tot în ziua de 22 Septembrie ungurii au împușcat la Târgu Mureș 18 legionari români.

Într-o comună populația ungară a asasinat pe preotul greco-catolic la biserică, în timp ce oficia sfânta slujbă.

În comuna Aramașul Mare locuitorul Borza Gavrilă a fost împușcat, după ce fusese pus mai întâiu să-și sape singur groapa.

În aceeași comună au mai fost asasinați doi români.

În comuna Budaș, județul Someș, populația maghiară a devastat casele tuturor românilor. Fostul primar al comunei a fost asasinat.

Pe șoseaua Răstoci, Huedin, s'au găsit 24 de cadavre de români, printre cari erau femei și copii; în comuna Șeredei, județul Sălaj, ungurii au împușcat 16 români, printre cari și un preot român.

Notarul Victor Bart, din comuna Popești, județul Bihor, a fost pedepsit în modul următor pentru crima de a fi vorbit românește: i s'au tăiat bucăți de carne din corp, punându-se sare pe răni.

În comuna Dragu, județul Cluj, autoritățile ungare au împușcat 14 soldați români desconcentrați.

La Oradea, în ziua de 9 Septembrie, ungurii au executat în curtea cazărnilor Regele Ferdinand 20 români, a căror identitate nu s'a putut stabili.

La Cluj, un țaran român, asupra căruia s'a găsit un drapel românesc.

Ungurii au incendiat biserica românească din comuna Comă-lău, județul Treiscaune.

Primarul comunei Oșorhei, jud. Bihor, a fost maltratată în mod îngrozitor de unguri. Într-o altă parte s'a ținut cu cule un tricolor românesc pe spate. Reușind să fugă în România, a fost internat în spitalul din Beiuș.

În după amiaza zilei de 23 Septembrie, la orele 5, au fost exe-

cutați la Oradea 35 români, în majoritate legionari. La execuție, ar fi asistat și publicul, plătind o taxă de spectacol de 1 pengö.

La Tg. Mureș, autoritățile maghiare au executat pe studentul Alexandru Lupu din comuna Sângeorgiu de Mureș.

Membrii Gărzii de Fier sunt persecutați în mod special. Astfel, legionarul Ion Costelaș din Oradea a fost împușcat de jandarmii unguri, pentru că s'au găsit asupra lui cărți legionare.

În satul Baciu, județul Cluj, doi țărani români au fost maltratați în mod îngrozitor, având împunsături de baionetă pe frunte, la tâmpile și la urechi.

Pe șoseaua spre Huedin s'au găsit cadavrele a trei țărani români.

Guvernul maghiar în slujba dușmanilor Europei Noi

Dece s'a deslănțuit acest masacru? În numele cărei civilizații se săvârșesc aceste crime? Sau Coroana Sf. Ștefan nu poate găsi alt sprijin în inima popoarelor robite decât violența și asuprirea?

Guvernul maghiar a cutezat să afirme la început, pentru a-și justifica ororile îndreptate contra populației românești și recunoscute în parte de oficialitatea maghiară, că ele sunt măsuri de represiune împotriva unor elemente răzvrătite ale populației românești și care opuneau rezistență înaintării maghiare.

Afirmația guvernului maghiar este total lipsită de valoare, pentru că e de neînchipuit ca niște oameni rămași fără apărare, neînarmați și neorganizați, să opună rezistență trupelor maghiare de ocupație. E o metodă bine cunoscută, la care au recurs ungurii întotdeauna, de a arunca vinovăția asupra victimelor.

După ce ocupația maghiară s'a terminat și vechiul sistem de justificare al atrocităților nu mai putea să dureze, guvernul maghiar și-a căutat un nou instrument de acoperire al teroarei, care crește zi de zi în intensitate, și a încercat să arunce răspunderea asupra României.

Guvernul român este acuzat că a ordonat măsuri de prigonire a populației maghiare rămasă la noi, iar ceea ce se întâmplă în Ungaria nu sunt decât represalii pentru tratamentul aplicat ungurilor din România. Această scuză se spulberă la cea dintâi confruntare cu realitatea. Nu numai că la noi nu a fost ucis niciun ungur, dar nu se pot înregistra nici cazuri de maltratare a populației maghiare dela noi.

Dimpotrivă autoritățile au primit ordin dela guvern să vegheze ca avutul și viața cetățenilor de origine maghiară să fie apărate și ocrotite.

Am impus chiar presei o atitudine moderată în raporturile noas-

tre cu Ungaria, pentruca, dela sufletele noastre încărcate și turburate de ecoul durerilor din Ardealul ocupat, să nu alunecăm și noi pe drumul vărsărilor de sânge. Și dovada cea mai prețioasă a nobleței atitudinii noastre este că sub regimul legionar, lucrătorii unguri, care în primul moment s'au refugiat în teritoriul ocupat, după câțva timp s'au reintors în România, preferând să trăiască în atmosfera de dreptate socială care se crează sub ochii noștri.

Arbitrajul dela Viena noi l-am executat fără șovăire și cu prețul unui imens sacrificiu am înlăturat orice posibilitate de conflict în bazinul dunărean.

Cutoatecă poporul nostru a fost greu încercat depe urma hotărîrii dela Viena, totuși nu și-a îndreptat dușmănia contra Puterilor Axei, ci, printr'o intuiție superioară, și-a dat seama de unde i se trage nenorocirea și, în mijlocul celei mai grele crize externe, a reacționat cu toata puterea și a reușit să-și restabilească unitatea și echilibrul interior. Cu energia hotărîrilor decisive, poporul român a dăruit un regim care purta răspunderea prăbușirii hotărîrilor și, încadrat într'o nouă disciplină, s'a alipit puterilor care luptă astăzi pentru a instaura în Europa o mentalitate și o concepție nouă de viață.

Ungurii, dupăce ieri au cerut puterilor Axei să li se satisfacă pretențiile lor pentruca pacea în bazinul dunărean să se așeze definitiv și dupăce li s'a acordat dincolo de așteptările lor, astăzi în loc să respecte angajamentele luate la Viena, provoacă din nou neliniște în această parte a Europei și turbură interese care depășesc pe cele strict naționale ale ambelor popoare și se încadrează pe un plan european.

Atunci când poporul român abia recules după marile pierderi suferite și când, sub noul regim legionar, a pornit la acțiunea de refacere a țării, când credea că și-a recâștigat cel puțin pacea la hotare, dintr'o dată este pus în fața unor împrejurări cumplite, pe care nu le-am dorit și nu le-am provocat noi.

Ce i-a determinat pe Unguri să revină la vechea lor politică de teroare și asupra?

În ordinea internă a României nu s'a petrecut niciun fapt care să justifice acțiunea maghiară în Ardealul ocupat. Populația maghiară continuă să se bucure de un tratament blând și omenos, iar în cei 20 ani de stăpânire românească acest tratament a fost așa de îngăduitor încât a mers până la slăbirea atributului de suveranitate al poporului nostru.

Ne-am înfrânat durerea unei umiliri de o mie de ani pentru

a se înlesni apropierea dintre cele două popoare, iar acum când strigătele de durere ale fraților noștri de sânge întemnițați, isgorniți și uciși ne-au răscolit sufletul, am oprit deslănțuirea de patimi.

În această situație, dacă niciun fapt intern din România nu corespunde acțiunii maghiare de represiune, cui servesc aceste provocări, a căror intensitate crește pe zi ce trece și care iau aspecte tot mai tragice? Ele sunt străine de interesele ambelor popoare și sunt străine de interesele Europei Noi și atunci nu este cazul să vedem mai departe și să identificăm în provocările maghiare acțiunea politică a acelor puteri care și-au bazat întotdeauna dominația lumii pe intrigă, pe crearea de conflicte și pe specularea animozităților dintre popoare?

Există o limită a răbdării și demnității unui neam

România Legionară refuză să se lase târîtă pe drumul deschis de provocările maghiare și reacțiunea așa cum vrea Budapesta nu va veni (vii și prelungite aplauze), pentrucă avem conștiința înaltă

a misiunii noastre de a lua parte la crearea unei lumi noi, întemeiată pe dreptate și ordine (aplauze prelungite și repetate).

Știm, pe de altă parte, că prigoana maghiară s'a deslănțuit mai cu seamă contra legionarilor.

Cuvântul de ordine care s'a asvârlit în mulțime a fost «ucideți pe legionari».

Privim nedumeriți și nu putem înțelege ca o țară legată de puterile Axei să caute nimicirea tocmai a acelor elemente care reprezintă spiritul nou biruitor în Europa. Noi am voit o spiritualizare a frontierelor care astăzi și mai ales mâine vor fi dominate de ideea etnicului (aplauze); am voit o colaborare pașnică pentru a realiza în bazinul dunărean o conviețuire eliberată de orice dușmănie. Însă această ostilitate declarată contra elementului legionar arată că la Budapesta domnește o profundă neînțelegere a ideii Noii Europe, care peste toate împotrivirile va deveni mâine o realitate. (Aplauze prelungite.)

Ungaria a cerut ca revendicările ei să fie satisfăcute pentru a se realiza o pace durabilă între cele două popoare.

Astăzi Ungaria calcă angajamentele dela Viena și crează o stare de neliniște și tensiune, iar pacea este din nou amenințată tocmai de aceia care au cerut în numele ei, revendicări teritoriale.

România Legionară nu se plânge și nu răspunde provocărilor, dar există o limită a demnității unui neam. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, urale.) Nu dăm avertismente, dar credem

că cei 1.400.000 de Români din Ardealul ocupat au dreptul la viață și la un traiu omenec. (Aplauze prelungite.)

Convinși de dreptatea noastră, stăpâni pe voința noastră, nimeni nu ne va putea opri să făurim poporului nostru viitorul pe care îl merită. (Vii aplauze, îndelung repetate, ovațiuni.)

Datele referitor la persecuțiile maghiare mi-au fost puse la dispoziție de Ministerul Afacerilor Streine, dar, cum timpul nu-mi permitea, n'am folosit decât o parte din ele. O listă mai completă a atrocităților maghiare se găsește în broșura pregătită de Ministerul Propagandei și publicată în mai multe limbi sub titlul «Atrocitățile săvârșite de Maghiari în teritoriul cedat Ungariei».

George Serdici: „YALTA SI CRUCIFICAREA ROMANIEI” de N. Baci

Zilele trecute a apărut cartea “Yalta și Crucificarea României”,(*) scrisă de avocatul Nicolae Baci. Este o carte importantă, care trebuie citită de toți Români.

În cursul acestor ultimi câțiva ani, dl Nicolae Baci a cercetat cu atenție arhivele Ministerului de Externe Britanic precum și cele ale Departamentului de Stat al Statelor Unite, studiind nenumăratele documente, unele ultrasecrete, cari n'au fost permise publicului decât recent, în cea mai mare parte după 30 de ani dela evenimentele care fac obiectul lor, deci documente din epoca anilor 1940-1947. Astfel, este vorba de diferitele comunicări secrete dintre Churchill și Președintele Roosevelt, precum și cele dintre aceștia și Stalin sau Molotov, sau mai mulți alții cari au participat la evenimentele din cursul ultimului război mondial. Deasemenea, documente relatând despre România din acea epocă și în special la cele legate de încercările Mareșalului Ion Antonescu și ale D-lui Iuliu Maniu după 1943 pentru obținerea unui armistițiu. Deci documente relatând despre epoca precedând actul dela 23 August, precum și cele ce -au urmat în anii 1944-1947.

Aceste documente le cunosc și în parte chiar le-am cercetat eu însumi. Astfel, știu ce muncă grea și migăloasă a depus dl Baci și eu nu pot decât să-mi exprim admirația pentru enormul efort pe care l-a făcut și pentru care merită respectul tuturor Românilor, aceasta cu atât mai mult cu cât lucrarea pe care ne-o prezintă acum este extrem de serioasă și foarte bine alcătuită și constituie un adevărat document istoric românesc.

Nu voi încerca să fac un rezumat al cărții dlui Nicolae Baci. Socot că este un document pe care trebuie să-l citească toți românii, dat fiind că ea explică cum a ajuns România sub jugul Uniunii Sovietice și al Partidului Comunist Român. Voi releva doar câteva evenimente pe cari dl Baci le explică, utilizând documentația pe care a cercetat-o.

Dl Baci ne arată mai târziu cum Rușii încă din 1941 exprimă pretențiile lor asupra Basarabiei și dezideratul de a vedea în România de după război

un regim prieten, și cum aceste pretenții nu întâlnesc nici o obiecțiune din partea lui Churchill sau a lui Roosevelt. Ne arată în același timp personalitățile acestor doi conducători ai marilor democrații apusene, demonstrând documentat că amândoi acționau în mod dictatorial, făcând cum le trecea prin cap, înșelând fie Parlamentul Britanic, sau Congresul Statelor Unite, fiind în același timp și unul și altul grav bolnavi, în fapt ajunși la senilitate și incapacitate mintală. Dl Baci ne arată cele petrecute la Yalta și cu dreptate afirmă că România n'a fost vândută la Yalta, ci în Octombrie 1944 de către Churchill (cu deplina complicitate a lui Roosevelt) la Moscova.

Apoi dl Baci se preocupă de încercările pe care le-au făcut din 1943 Mareșalul Ion Antonescu mână în mână cu dl Iuliu Maniu pentru a obține un armistițiu onorabil din partea Aliatilor. Astfel vedem cele petrecute la Stockholm, Lisabona și Madrid, precum și la Cairo, și vedem cum la 2 Aprilie 1944 Molotov ne asigura suveranitatea și promitea neamestec în viața poporului român, mulțumindu-se doar cu permisiunea pentru armata roșie de a străbate România. Vedem cum atât Mareșalul Antonescu cât și dl Maniu stabiliseră data de 26 August pentru volte-face-ul pe care trebuia să-l facă România pentru a trece de partea Aliatilor, și cum Regele, urmând sfaturile apropiatilor săi s'a grăbit și în mod ușuratec a ordonat la 23 August 1944 armatei noastre de a deschide frontul Rușilor, cari astfel au ocupat România fără ca măcar să tragă un glonț. Dacă Regele nu se grăbea, planul Mareșalului și a dlui Maniu poate că împiedecau ca țara să cadă desarmată în mâinile Uniunii Sovietice și astfel poate soarta poporului nostru ar fi fost alta.

Dl Nicolae Baci se preocupă mai departe de evenimentele de după 23 August 1944 și ne arată cum dl Iuliu Maniu și opoziția noastră a fost fătis și intenționat mințită de către reprezentanții anglo-americieni, în special la începutul anului 1946, când au venit în țară ambasadorul britanic la Moscova, Sir Archibald Kerr și ambasadorul american la Moscova, Averell Harriman, cari au ascuns atât împărțirea Europei răsăritene în zone de influență,

SPĂRGĂTORII CORTINEI DE FIER

de artere în trupul și așa destul de slăbit al neamului. A judeca așa înseamnă a-i ofensa pe cei morți. Pentru că gestul lor a fost voluntar. Ei au avut dreptul să-și aleagă momentul "vorbirii cu Neamul". Noi avem numai dreptul să ne închinăm smeriți în fața marelui lor discurs. Cât despre sânsele vărsat, e bine să ne repetăm adevărul că neamurile nu mor atâta timp cât nu uită de puterea formidabilă a jertfei. Vor mai fi și alții cari vor trece acest mare eveniment al istoriei noastre de acum sub tăcere, pentru că probabil, aplecându-se deasupra trupurilor ciuruite de gloanțe, vor găsi sub bălțile închegate de sânge, cămașa de culoarea primăverii. Dar cei 13 murind, n'au vorbit cu vreun partid politic oarecare, ci cu Neamul întreg. Ei s'au întors acasă ca Români. Le era dor de țara liberă.

Și, în cele din urmă, vor mai fi unii cari vor tăcea din teama că recunoscând adevărul, s'ar acuza, s'ar trezi la un moment dat descoperiți. Dar infamia tăcerii n'ar trebui să mai aibă loc în noi, după atâtea amare experiențe și luminoase învățăminte. De nu putem vorbi, să păstrăm tăcerea solemnă și demnă a recunoașterii. Singura atitudine pasivă admisibilă în fața jertfei supreme.

Să ne gândim că soarele libertății de mâine va purta ceva și din lumina lor. Aceasta este una din puținele fapte ale emigrației, ce ne apropie, cu un pas mare, de biruința visată, de ziua eliberării.

Pentru a ne păstra demnitatea și conștiința de oameni, să vorbim despre cei 13 în ton de sărbătoare, în termenii celor mai curate legăminte de jertfă. Pentru că până la urmă, oricât am încerca să evadăm, drumul bătut de ei va fi și al nostru. Și de acum încolo, ultimul drum al omenirii: Răscumpărarea prin jertfă. Ne-am coborât, cu toată planeta, atât de adânc în păcat și batjocură, încât nu mai există altă cale de vindecare și mântuire, decât dinamita jertfei.

În fața unei omeniri ce încearcă metode negustorești, cântărind pacea lumii cu arginți, cu cisterne de petrol și vapoare de mărfuri, cei 13 au vrut să arate, tuturor, cât mai e timp, adevăratul drum spre pace: jertfa. Și ca să vorbească rodnic, au spart cu piepturile lor Cortina de Fier. Din ambele părți, într'un efort suprem, treisprezece bărbați și-au sfărtecat trupurile de zidul ei de întunec și nedreptate. Și breșa făcută, aburind încă de sângele tânăr, e mare. Se poate vedea prin ea până'n temnițele Kremlinului, din care monștrii ies la creasta lumii creștine pentru a o nimici. Prin această breșă lărgită vor pătrunde curând armatele crucii și ale libertății.

Imi arde'n gene lacrima unei sfinte mândrii. Aceea că neamului nostru i-a fost dat să înscrie în istorie acest moment de înaltă semnificație. Cu

asemenea feciori și fapte, neamul românesc n'are de ce să se mai teamă de moarte. Are Rusia bolșevică metode de a ucide, dar nu va putea inventa nici ea, cu tot spiritul ei diabolic, niciodată uneltele care să învingă moartea jertfelnică. Puterea de bombă atomică a propriei cenușe.

Stau smerit și cutremurat și descifrez sensul răscrucii de istorie înscrise de cei 13. Faza refugiului s'a terminat. A început întoarcerea acasă. Drumul acestei întoarceri e larg deschis.

De aceea scriu cu aurul din inima tuturor celor care văd adevărul și au curajul să-l mărturisească pe cerul neamului, numele cu care viitoare generații românești vor trebui să cinstească pe cei 13 tineri: Spărgătorii Cortinei de Fier. Pentru că prima condiție a biruinței e cinstirea eroilor.

Vasile Postecă

"YALTA SI CRUCIFICAREA ROMANIEI"

cât și termenii aranjamentelor dintre Churchill și Stalin (aprobat de Roosevelt) din 9-11 Octombrie 1944 dela Moscova, prin care Aliții ofereau România gratuit.

Desinvoltura iresponsabilă a senilului Churchill când propune lui Stalin pe un petec de hârtie pe care scribulește: 90% influență pentru Ruși și 10% pentru Marea Britanie în România, în schimbul inversului în Grecia, 75% în Yugoslavia și Ungaria, ne înmărmurește încă odată.

Figurile istorice ale Mareșalului Ion Antonescu și Dr. Iuliu Maniu reies din nou luminos în atenția noastră.

Lucrarea dlui avocat N. Baciune documentează asupra trecutului și ne atrage atenția asupra actiunilor iresponsabile și contrarii atât responsabilităților pe cari le avea Churchill față de Parlamentul britanic cât și Roosevelt față de Congresul Statelor Unite, pe cari aceștia le-au împlinit dela ei putere, cu prilejul diferitelor întâlniri personale cu Stalin. Fără îndoială că va veni ziua când vom putea face ca aceste abuzuri să fie luate în considerație pentru ca să ne recăstigăm drepturile.

Între timp, nu pot să-mi împiedec îngrijorarea auzind că din nou se vorbește de o întâlnire între Președintele Ronald Reagan și Yuri Andropov. Aceste întâlniri "at the summit", cum sunt numite, au făcut suficient rău în trecut pentru a fi repetate. Țara noastră a suferit îndeajuns de pe urma lor și cred că ar fi timpul ca să fie abolite. Cartea dlui Nicolae Baciune este un document de o valoare excepțională pentru toți românii. Este un document pentru care îl felicit în modul cel mai călduros!

Londra, 23 Iunie 1983

George Serdici

*) Ed. Europa, 11, via Magnanapodi, Roma, Italia

PANOPTICUM PANOPTICUMNO

Ultimele poeme pe care le publicăm sunt ale Doamnei Ana Maria Marin. Regretăm că pe viitor va trebui să ne menținem în cadrul strict politic, în conformitate cu hotărârile Comitetului redacțional al revistei noastre.

LA WASHINGTON D.C. au avut loc pe ziua de 18 Iulie 1983, manifestațiile săptămânii Națiunilor. Captive, la care au participat peste 250 invitați din lumea întreagă. Aceste manifestații au fost punctate de discursuri virulente antibolșevice, la care și-au dat concursul Dnii Gerald Solomon, Philip M. Crone, Richard Allen, etc.

Dna Jeane J. Kirkpatrick, ambasadoarea USA la Națiunile Unite, a vorbit cu elocvență despre tehnica și tactica bolșevică, atacând problemele esențiale politice și economice din aria comunistă în perspectiva timpului. Jeane Kirkpatrick a menționat de trei ori numele Basarabiei și Bucovinei în cursul discursului ei. La ora 2.30 seria cuvântărilor a fost începută de generalul Singlaub, Chairman of the US Council for World Freedom, urmat de Dr. Ku Cheng-kang, J. William Middendorf III, ambasador of US to the American States, John Wilkinson, member of British Parliament, etc.

Congresul Național Român American a fost reprezentat de o delegație din care au făcut parte: Dr. Alexandru Ronnet, Dr. Michael Ronnett, avocat Victor Corbuț și redactorul Curielului, dl Gabriel Bălănescu.

Manifestațiile s-au sfârșit în seara zilei de 18 Iulie cu o cuvântare a lui George Bush, Vice-Președintele Statelor Unite, după care a urmat un banchet.

* * *

CITAM DINTR'O scrisoare primită la redacție: "Între timp am primit Stindardul. Am citit articolul lui Pantazi și am constatat că tipul insinuează și este incorect. Poate să fie și el trimis în străinătate cum a fost trimis Dinu Zamfirescu. În legătură cu neroziile lui, reamarc ideea că "Antonescu n'a fost ajutat de Nemți ca să înlăture Legiunea de la putere." Contra acestei "presupunerii" se pot cita următoarele. Cu ocazia vizitei lui Antonescu la Hitler (începu-

tul lui Ianuarie 1941), "Hitler i-a dat mână liberă lui Antonescu, contra Legiunii", scrie Hilgruber într-o carte intitulată "Hitler și Antonescu". Generalul Hansen, în raportul făcut lui Hitler la începutul lunii Februarie 1941, menționează că a acționat conform ordinului telefonic primit dela Hitler ca "să-l ajute pe Antonescu" (Raportul a fost publicat de revista Magazin Istoric). Și Matias Carp, în cartea sa celebră "Carte Neagră", spune că înlăturarea Legiunii de la putere a fost făcută cu ajutorul evreilor. Antonescu a făcut rebeliunea cu ajutorul... evreilor, vă rugăm să rețineți. Poate fi întrebat Pantazi, de ce a citat numai cartea lui Simion (propagandist comunist) și nu a citat și raportul lui Hansen din Magazin Istoric? În plus, generalul Steflea, în memoriul publicat de BIRE, numărul 776, din 1 Mai 1983, scrie următoarele: "Generalul Hansen ne-a ajutat în contra rebelilor legionari în Ianuarie 1941." Ar putea fi întrebat Pantazi, unde și care sunt martorii care "n'au văzut trupă germană la București"? Câtă inconștiență și neseriozitate! Ar-

ticolul citează în schimb unele documente pe care un muritor de rând ca Pantazi nu le putea avea, sau nu putea ajunge la ele. În concluzie, cred că articolul a fost fabricat sau prefabricat. la București, iar redactorul revistei l-a găsit pe Pantazi ca să-și dea numele."

Cităm cu durere cele de mai sus, dar vom reveni cu documente. Ce condamnăm la fostul nostru colaborator Pantazi (dacă articolul a fost scris de el), nu este opinia sa, ci informația tendențioasă și reaua credință. Cei ce l-au sfătuit și susținut să ia atitudine teribiliste, nu-i sunt prieteni. Ion Pantazi a intrat într'un cor penibil, capotând în subteranele unor cercuri tenebroase. Regretăm pentru el și pentru suferințele lui din trecut. Dar... fiecare om cu soarta care îi este rezervată, sau cu... "celebritatea" la care aspiră...

* * *

STOLEN CHURCH - Martyrdom in communist Romania, este titlul cărții părintelui Alexandru Rațiu, în colaborare cu William Virtue și apărută în editura Our Sunday Visitor, Inc., Huntington, Indiana. Cartea este închinată Fecioarei de Fatima.

Părintele Rațiu și Părintele Virtue aparțin bisericii Romano-Catolice americane, iar cartea se ocupă de biserica Greco-Catolică din România, desființată de partidul comunist român.

Părintele Rațiu a suferit 16 ani în temnițele comuniste din România. În cele 192 pagini autorii, inspirându-se din cartea Anti-Humans a dlui Bacu, în care sunt desvăluite numai în mică măsură atrocitățile din închisoarea dela Pitești, descriu evenimentele care au dus la desființarea prin decret a Bisericii Greco-Catolice Române și continuă cu martiriul episcopilor încarcerati la Sighet. Episcopii Ioan Suciu și Dr. Valeriu Traian Frențiu de la Oradea, Vasile Aftenie al Bucureștiului, uciși cu premeditare în temnița de la Sighet, urmați de episcopii Hosu, Bălan, Rusu și Iuliu Hirtea, morți la scurtă vreme după ieșirea din captivitatea comunistă, ca urmare a tratamentului "uman" ce le-a fost aplicat. Părintele Rațiu este o mărturie vie a toate câte s-au întâmplat în acea vreme.

AFLAM DIN The Voice of the Martyr's despre o carte apărută în Marea Britanie intitulată "România sub presiune", sub semnătura lui Mihai Titus. Cităm:

"Există o acțiune de subversiune care este manipulată de Biserica subpământeană condusă de familia Wurmbbrand, care împreună cu asociații săi a adus religia în politică, având drept scop un anticomunism militant. Prin aceasta ei s'au plasat în afara creștinismului. Wurmbbrand comite crima de a folosi crucea pentru scopuri temporare și vane, pământești. Prin aceasta el (Wurmbbrand) nu este creștin. El conduce o vastă conspirație și are ca scop să întunece imaginea României în lume. Wurmbbrand manipulează această disidență ca o armă otrăvită împotriva națiunii române, și prin aceasta, împotriva civilizației europene. El și colaboratorii săi au devenit periculoși pentru securitatea europeană!"

Nici mai mult, nici mai puțin. Ați înțeles că este vorba de filiera propagandistică marxisto-comunistă? Sunt periclitate civilizația și securitatea Europei? Dar când Pastorul Wurmbbrand era torturat în temnițele comuniste, în care a trăit nu mai puțin de 14 ani, această civilizație și securitate nu erau periclitate? Crede Partidul Comunist Român că morții au amuțit și că sângele nevinovat al miilor de deținuți uciși la Canalul Dunărea-Marea Neagră, la Pitești, Aiud, Gherla, Jilava, Oradea, Sighet și alte locuri de detenție și muncă forțată, se pot uita? Nu se uită, domnule Titus!

PANOPTICUM PANOPTICUM PA

DI ION BACIU din Montreal a terminat cea de a doua ediție a cărții de cântece legionare, armonizate și cuprinse în două casete. Dl Profesor Baciu a realizat prin această lucrare tot ce putea dori mai înălțător generația sacrificată dealungul deceniilor 20-80. Atât cartea de cântece cât și cele două casete se pot comanda la dl Ion Baciu, 6932 Louis-Hemon St. Montreal, P.Q. H2G 2K7, Canada. Prețul \$25, incluzând casetele.

CURIERUL își va schimba atât forma redacțională cât și cea grafică, începând cu numărul viitor. Apărem de această dată, împotriva obiceiului nostru, cu două numere, iar numărul următor va avea formatul unei gazete, cu articole, știri și comentarii scurte. Este posibil deci, ca din această cauză numărul 14 să sufere o oarecare întârziere, pentru care cerem de pe acum iertare abonaților și cititorilor noștri, care s'au înmulțit considerabil în decursul ultimelor două luni, și pe care îi rugăm să continue campania pentru strangerea fondurilor necesare imprimării și difuzării.

Mulțumim redactorilor noștri pentru Germania, Franța și Australia, care ne-au dat un concurs nelimitat, cu rezultate neașteptate, precum și șefilor centrelor de difuzare din Illinois, Michigan, Ohio, California și New York, care au realizat cel mai mare număr de abonați și cititori ai revistei.

Pentru numerele următoare, rugăm magazinele românești precum și profesioniștii care au nevoie de publicitate, s'o facă în coloanele revistei noastre. Revista este răspândită pe toate continentele și se bucură de o mare atenție a cititorilor.

DI OPROIU GHEORGHE, cu domiciliul actual în Elveția, 5, rue de S. Savoises, 1205 Genève, caută pe dl Nagy Alexandru, fost membru al sindicatului liber din RSR, fost domiciliat în București, Strada Polonă 6.

REMEMBER! Un lucru important este să nu uităm. Nicolai Tolstoi, arhiștrănepotul autorului celebrului roman "Război și Pace", scrie o carte în 1977, care este tradusă din englezește în franțuzește de Sergiu Manoliu și Jean Joba. Cartea se numește "Victimele Yaltei". Nu este vorba de pătrunderea Rusiei în mijlocul Europei și nici de țările pedepsite să cadă în orbita bolșevismului datorită cadoului pe care Anglo-Americanii l-au făcut Rusiei la Yalta, ci de un capitol al acestui tratat care abia începe să fie discutat, intrând în patrimoniul public cu întârziere, datorită diplomației secrete: este vorba de predarea prizonierilor ruși Sovietelor.

Nicolai Tolstoi are mai multe motive să scrie această carte:

1. Soljenitzin în capitolul din "Arhipeleagul Goulag", "In primăvara aceea", povestind informațiile culese de el în această chestiune dela prizonierii închisorilor siberiene, exclamă la un moment dat: "Unde există un Tolstoi să descrie acest Borodino?"

2. Ilustrul și prea puțin scrupulosul său strămoș Contele Petru Tolstoi reușește să repatrieze prin amenințări și promisiuni pe Tareviciul Alexis, fiul lui Petru cel Mare, care fugise din Rusia de frica tatălui său. Contelui îi reușește misiunea, iar Alexis reintors în patrie, este ucis de către Țar, după cum se aștepta.

3. În Octombrie 1944 Churchill și Eden zboară la Moscova pentru a conferența cu Stalin. Numele de cod al conferinței este "Tolstoi", și subiectul îl constituie repatrierea prizonierilor ruși, cu sau fără voia lor. Eden promite atunci lui Stalin că lucrurile vor decurge așa cum dorește el și nu conform convenției dela Geneva, pe care de altfel Rușii nici nu o semnaseră.

Victimele Yaltei, circa două milioane de oameni, unii prizonieri de război la Nemți, alții luați cu forța la muncă în organizația Todt, și în fine alții, Ruși și mai ales Cazaci, cari au ridicat armele împotriva comunismului.

Acești oameni răspândiți din nordul și până în sudul Europei, prizonieri de război ajunși în mâna Aliaților, au fost repatriați în decurs de trei ani.

După 30 de ani, Foreign Office-ul și State Department-ul publică documentele care au însoțit acest ultim drum al unor oameni cari suferiseră un holocaust provocat de țări libere și democratice. Au fost publicate numai o parte dintre ele, nu și cele mai secrete. Americanii ar fi dorit să fie publicate toate.

Autorul, datorită informațiilor pe care le deține, ne face să înțelegem că învingătorii s'au servit de forță și de înșelăciune pentru a se achita de obligații. Știau perfect pe ce drum trimit prada de război și au procedat astfel numai din dorința de a nu-l supara pe "marele" lor aliat.

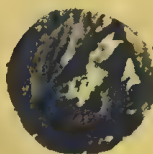
Ce putem adăuga la această poveste? De uitat nu poate fi uitată. Micii executanți au fost aceia indignați de treaba murdară pe care sunt obligați să o execute, în timp ce la Nürenberg se discuta tocmai responsabilitatea executanților din ordin, iar marele public a fost ținut în ignoranță faptelor care se petreceau. Singurul stat care a procedat în conformitate cu convenția de la Geneva, a fost Lichtenstein, care cu o poliție de 11 jandarmi a isbit să nu comită crime contra umanității. Lui îi datorăm supraviețuirii. În rest, putem surâde, văzând cât de lipsiți de orizont politic și de viziune pentru viitor sunt uneori cei chemați la posturi de conducere.

Rușii cari au preferat sinuciderea sclaviei, ca și cei executați de bolșevici după ce au fost predați contra voinței lor, vor intra cândva în Pantheonul eroilor.

DUPA CUM ORICINE a observat, emigrarea are sens unic. Niciunul dintre luptătorii pentru fericirea poporului său, în occident, nu simte nevoia să emigreze spre soare răsare, "țara socialismului în marș".

De acolo însă vin oameni interesați, numiți disidenți fără niciun drept, căci ei socot că merg pe drumul cel drept, iar disidenți adevărați sunt cei cari merg împotriva firii omului, devenind adeseori criminali.

Unul dintre acești rezistenți, Bucovski, a avut un destin mai deosebit: în loc să fie expulzat, scoțându-i-se cătușele dela mâini și agățându-i-se o cravată de gât, s'a urcat în duba spitalului psihiatric, după ce își adunase în mare grabă "comorile" oricărui condamnat: un căpățel de

PANOPTICUM PANOPTICUM PA

creion, un ac de cusut și o "tăbliță", s'a trezit la Zürich și a aflat că era schimbat cu Corvalan, luptătorul comunist chilean. Prin acest schimb comuniștii făceau gafa de a recunoaște că au deținuți politici în închisori și în spitale psihiatrice, că nu au unanimitate în popor care să dea gir faptelor lor și că acești "criminali de opinii" suferă în spitalele psihiatrice tratamente care să-i ajute a deveni normali, deci ineficienți.

Luptătorul comunist chilean s'a saturat repede de raiul comunist și trăește undeva prin occident, dar nu acesta este important, ci faptul că Rusia trimite ca nebun un om cu totul normal. Bukovski avea 34 ani când a fost "schimbat" și cultura lui se limitează cam la ce a învățat după gratii. Curiozitatea în jurul lui, după ce a făcut prima pagină a ziarelor, s'a cam epuizat. Publică în trei cărți păreri despre țara pe care o părăsise forțat, și încearcă și el, după Soljenitzin, să lumineze occidentul asupra greșelilor pe care le face în înfruntarea cu lumea de după cortina de fier și în afara armelor ar vrea să înlăture pericolul legat de "cuvânt".

Cuvântul a rămas o armă puternică dacă grăește adevăr și dacă nu s'a tocit prea rău de prea multă întrebuintare fără bază și rost.

Curios dar de înțeles pentru cine vine din răsărit este originea titlului acestei cărți: "Această durere sfredelitoare după libertate". Bukovski simte că e liber în momentul când vede pe placa electronică a unui aeroport apariția și direcția plecărilor. Al doilea moment când simte libertatea totală: într-o plimbare prin Londra vede pe o plăcuță firma "Seceta Jehoviștilor", care la el în țară erau socotiți spioni, deci niciodată liberi. De aici se poate pleca în orice parte a planetei fără să fii întrebant încotro te duci și poți crede și mărturisi orice credință.

Este ocazia pentru autor să vorbească de libertatea de după gratii și de alibiurile pe care și le găsesc trădătorii.

În capitolul "Mitul socialist" Bukovski nu face o teorie a "economiei libere" și a "economiei de stat". Au fost scrise atâtea tomuri științifice pe această temă, ci scăpând de "egalitate" prin citate din scriitorii ruși

cunoscuți (Brodski, "Egalitatea, frate, exclude fraternitatea"), se mulțumesc să arate deosebirea care există între ecologiști (care se cred socialiști) și aceștia din urmă. Ideia de socialism este o idee contra naturii, care trebuie pusă în șantier și modificată în folosul omului, care la rândul lui se schimbă în folosul colectivului format din oameni. Exemplu: distrugând lupii, comparați cu "capitaliștii", încep să dispară și fostele lor victime, cerbii și iepurii (lupul era igienistul pădurilor). A fost reimplantat lupul pentru înmulțirea victimelor sale. Totul este unit în natură, chiar și cataclisme. Pastrăm echilibrul naturii, dar desechilibrăm societatea și firea omului. De ce? Matematicienii acceptă că o inegalitate poate fi justă. Spre deosebire de alți rezistenți ruși, Bukovski nu vrea să aibă drept frate "un socialist". Oamenii de știință sunt de acord că pentru 25% din oameni "existența determină conștiința". Dar pentru restul?

Între totalitarism și democrație nu există posibilitate de înțelegere, puterile unuia nefiind egale cu ale celuilalt, individualismul unuia nefiind practicat de celălalt. Iată de ce rezistentul Bukovski crede că un război just e mai eficace decât o pace injustă. Toate aceste impresii despre occident în legătură cu țara din care fusese alungat și încă multe altele le găsiți în volumul "Cette lan-

cinante douleur de la liberté", tradus din rusește în editura "Robert Laffont, Libertes 2000".

Pacea nu a fost nicicând salvată de dorința de a trăi în orice chip. "Lupta pentru pace" este, după Bukovski, "pacifiștii contra păcii", și după mulți alții, care ca și el, cunosc problema, o manevră a K.G.B. pentru o desarmare unilaterală.

Această manevră este utilizată mai ales când trebuie camuflată o agresiune sau un surplus de înarmare rusească.

Un fragment important și interesant al cărții lui Bukovski este citatul din Nikolai Tolstoi, "La guerre secrète de Stalin". Înțelegem că atunci când Franța era învinsă în 1940 de Naziști, aceștia erau aliații lui Stalin. Comuniștii francezi găseau atunci războiul țării lor injust și făceau propagandă, în sânul armatei

contra propriei lor țări. Aceiași comuniști, după ce Hitler își îndreaptă armele împotriva Rusiei, devin, tot la ordinul Moscovei, cei mai curajoși rezistenți din "maquis"-ul francez și pretendenți la guvernarea Franței în 1945.

Congresul pacifiștilor, Bulgaria 1980, (participanți 2260 reprezentanți ai social-democraților, sindicatelor, organizațiilor de femei, de tineri, de biserici), fixează prin Ponomarev liniile programului luptei pentru pace în lume, iar roadele acestui congres se văd azi pe străzile marilor orașe din întreaga lume. O luptă pentru pace care se va intensifica în lunile care vin.

Mulți oameni cinstiți dar neinformați, manevrați de comunism în folosul clicii de guvernanti dela Moscova, merg alături de un tineret gata să se entuziasmeze pentru orice idee generoasă, chiar dacă este utopică.

"Poporul are dreptul să-și apere pacea!" (Brejnev).

Chiar dacă lupta pentru pace este manipulată din afară?

A.M.M.

NUMEROASE ALTE ASPECTE ale vizitei efectuate de Papa Ioan Paul al II-lea în țara sa natală sunt evidențiate în comentariile presei internaționale.

Iată ce scrie cotidianul Die Welt din Bonn: Carl Gustav Ströhm consideră - într'un mod vădit patetic - că vizita Papei marchează începutul unei noi epoci în sfera de dominație sovietică, argumentând în felul următor:

"Chiar numai faptul că șeful regimentului militar polonez, generalul Jaruselschi s'a deplasat în afara programului oficial, în urma Papei la Cracovia pentru a avea acolo o întâlnire similară umiltoarei audiențe de la Canossa în evul mediu, este fără precedent în analele protocolului diplomatic și de stat. Din perspectiva mass-mediilor era inevitabilă impresia că Jaruselschi s'a prezentat ca un solicitant, deși partea poloneză a declarat oficial că întrevăderea a fost cerută de Papa. Încă de pe acum se poate spune că această vizită a Papei va fi luată în discuție la reuniunea șefilor de partid din blocul răsăritean, convo-

cată pentru stârșitul lunii lunie la Moscova. Nu e nevoie de prea multă imaginație pentru a ne închipui ce-i vor povesti lui Jaruselschi ceilalți șefi de partid – de la Andropov la Honecker, de la comuniștii cehoslovaci, până la cei bulgari. Chiar dacă reprezentanții bisericii poloneze subliniază caracterul pur religios al vizitei și se distanțează de interpretările date de o parte a mass-mediei occidentale, călătoria Papei în Polonia a fost, din această perspectivă, un eveniment extrem de politic.”

Pentru autor este o ironie a istoriei că perspectivele politice din care trebuie privit pelerinajul Papei au fost impuse tocmai de regimul comunist care de fapt era interesat ca vizita să aibă un caracter religios cât mai pur. Este în esența comunismului ca evenimente și comportamente absolut normale într-o altă societate, care în Occident sunt lipsite de orice semnificație politică, în Europa răsăriteană se transformă în factori politici. Autorul continuă cu numeroase exemple în sprijinul opiniei sale, dintre care cităm doar pe primul:

„Dacă de exemplu Papa Ioan Paul al II-lea ar fi rostit în fața oamenilor dintr-o altă țară îndemnul să nu-și piardă încrederea în viitor și să rămână credincioși adevărului, în Italia, Franța sau Austria, cuvintele sale ar fi înțelese ca un apel moral. Dacă ar fi predicat Scandinelor, Englezilor sau Portughezilor cultivarea moștenirii naționale, dacă le-ar fi vorbit de libertate și suveranitate, ar fi fost o contribuție remarcabilă la formarea conștiinței credincioșilor, dar cuvintele sale n’ar fi fost senzaționale și nici n’ar fi fost primite ca o provocare.”

Carl Gustav reliefează că comuniștii polonezi nu pot spune adevărul despre situația actuală a Poloniei și nici adevărul despre istoria Poloniei. Cităm:

„Amândouă adevărurile ar fi în contradicție cu interesele puterii sovietice, de care trebuie să se țină seama. Pe harta politică și istorică a Poloniei rămân largi pete albe. Ele evidențiază limitarea suveranității poloneze față de puterea hegemonială sovietică.”

* * *

LA BONN SE PRECIZEAZA că în urma convorbirilor politice avute de primul ministru al Bavariei, Franz Josef Strauss, la București se conturează posibilitatea unei soluționări a problemelor în suspensie între Republica Federală Germania și România.

Iată câteva extrase din relatarea apărută în cotidianul **DIE WELT** care apare la Bonn:

„Se întrevide în primul rând un acord referitor la prelungirea înțelegerii dintre fostul cancelar Schmidt și președintele Ceaușescu cu privire la strămutarea unor cetățeni români de origine germană, a cărei valabilitate expiră la 30 iunie 1983. După cum se precizează în continuare, înțelegerea menționată ar urma să fie prelungită pe o nouă perioadă de 5 ani, prevăzând, la fel ca până acum, posibilitatea de emigrare pentru aproximativ 11.000 Germani anual. În schimb Bonnul ar achita României o sumă globală de 8.000-10.000 mărci de fiecare emigrant. Până acum suma achitată României era de 5.000 de mărci de persoană.”

„În centrul întâlnirii de 4 ore dintre Strauss și Ceaușescu de la Snaagov au fost problemele umanitare care afectează de câțiva timp într-un mod deosebit de negativ relațiile româno-vestgermane. Strauss a fost primit în România ca un oaspete de stat. Lunga convorbire cu Ceaușescu a avut loc într-un cerc restrâns. În afară de interpret, a participat doar ministrul de externe Ștefan Andrei.”

„Convorbirea, se relatează în continuare, a fost deschisă de Ceaușescu cu declarația că România ar prefera ca Germanii să rămână în țară, fiind cetățeni loiali și cât se poate de harnici. El a adăugat că dacă aceștia cer să li se aprobe emigrarea, statul român ar avea dreptul să ceară restituirea cheltuielilor de școlarizare.”

„Strauss a replicat că înțelege argumentele Românilor, dar că conducerea de la București ar trebui să-și pună întrebarea: de ce doresc oare Germanii atât de intens să emigreze, deși li s’a acordat o anumită independență culturală. România ar trebui să studieze motivele acestora și să țină seama de ele. Minoritățile trebuie să aibă posibilitatea de a trăi în condiții normale. Pentru a asigura prelungirea fără cezură a înțelegerii, cu privire la emigrare, Strauss a pro-

pus să nu se condiționeze această prelungire de satisfacerea imediată a cererilor României cu privire la unele măsuri complementare, de natură să înlesnească schimbarea de atitudine a României. În așteptarea unor concesii din partea Bonnului, România ar trebui să renunțe la aplicarea decretului asupra Germanilor.”

„Autorul crede că România a făcut deja concesii de această natură în ce privește persoanele care vor să emigreze în Statele Unite și că Washingtonul ar fi promis în schimb un sprijin economic, între altele, sub forma prelungirii clauzei națiunii celei mai favorizate.” În continuare:

„Așa zisele măsuri complementare cerute de România, au nevoie să fie clarificate prin convorbiri cu guvernul de la Bonn. Strauss vorbea în declarația sa de anumite obstacole care trebuie înlăturate. Bucureștiul dorește din partea Bonnului, lucru ieșit la iveală în convorbirea dintre Strauss și Ceaușescu, un credit de

un miliard de mărci, beneficiind de o dobândă mai scăzută, mulțumită unor subvenții din fonduri bugetare. Este probabil că împlinirea acestei dorințe va constitui cea mai mare problemă. În această ordine de idei, Românii au argumentat indirect, că Bonnul ar fi fost foarte generos cu Polonezii.”

* * *

WHEN HELL WAS IN SESSION este titlul cărții domnului Jeremiah A. Denton Jr., actual senator de Alabama, contraamiral în retragere, care a suferit eroic timp de 7 ani și jumătate torturile din temnițele Vietnamului comunist, fiind capturat după ce se salvase cu parașuta aflat în misiune ca pilot.

Viteazul luptător din Mobile, Alabama, își dedică cartea astfel:

– Celor ce se străduiesc să ridice această națiune sub oblăduirea lui Dumnezeu.

– Celor ce de bună voie se sacrifică pentru a o apăra.

– Celor care aduc mulțumire lui Dumnezeu pentru o atât de minunată frumusețe, așa după cum ea s’a desvoltat.

– Și celor care cu răbdare îi tolerează imperfecțiunile.

Cât de mareș!

Recomandăm această minunată carte pe care o putem asemăna cu o pioasă rugăciune.

PANOPTICUM PANOPTICUM PA

DESI REGIMUL LUI CEAUSESCU a interzis mai multor ziariști occidentali mai cunoscuți pătrunderea în România, o parte dintre aceștia totuși dispun de informații veridice astfel încât sunt în măsură să prezinte cititorilor o imagine a situației politice și economice mult mai apropiată de realitate decât cea transmisă de serviciile de propagandă. Imaginea regimului Ceaușescu a căpătat între timp o anumită stabilitate.

Ziaristul german acreditat la Belgrad își începe considerentele cu o expunere a noului sistem de retribuție a muncii, reliefând că printre instrumentele utilizate în ultimul timp de conducerea română pentru a combate situația economică catastrofală se numără și unul caracterizat de cercurile progresiste din Occident prin formula "Akkord is Mord" (munca în acord înseamnă asasinat). Caracteristică pentru sistemul așa zisului acord global, invenția disperată a regimului Ceaușescu este diminuarea retribuției tarifare teoretice în aceeași proporție cu neîndeplinirea planului de producție, indiferent de cauză. Cu alte cuvinte, muncitorii în primul rând vor trebui să suporte consecințele incapacității economiei planificate de a asigura aprovizionarea la timp a locurilor de muncă cu tot ceea ce este necesar pentru o producție normală. Motivele introducerii noului sistem sunt multiple, opinează Heiko Flotau:

"Înca de mai multă vreme, Fondul Monetar Internațional a condiționat acordarea unor credite de sporirea productivității și de reducerea subvențiilor din bugetul statului. Pentru realizarea ambelor condiții a fost conceput acordul global. Numai că sporirea productivității muncii cu 9% prevăzută pentru 1983 apare absolut irealistă. În afară de aceasta, poveștile mizeriei economice sunt aruncate pe spinarea muncitorului."

În continuare, autorul amintește că anul trecut au fost introduse așa zisele părți sociale, muncitorii urmând să depună anumite sume pentru a deveni coproprietari la întreprinderi, care în conformitate cu tezele marxiste, le aparțin. Această măsură n'a dat rezultatele scontate, după cum nici noul sistem de acord global nu va frâna, după părerea sa, regresul economiei naționale a României. Cităm:

"Țara a suferit în ultimii ani influențele acumulate ale multor factori negativi. Alături de erorile proprii – neglijarea agriculturii și desvoltarea unei industrii supra dimensionate – România a fost de asemenea profund afectată de prăbușirea economiei poloneze și de insolabilitatea Varșoviei."

"România se află de mai multă vreme într-o criză latentă, menționează autorul, care a devenit vizibilă în 1981. În acest an banca americană Hanover Trust, mandatară a guvernului român, n'a fost în măsură să găsească vreo bancă dispusă să participe la finanțarea părții ne-nucleare a primei centrale atomo-electrice din România. Intrucât n'a mai fost în măsură să facă față plăților, Bucureștiul cerea, și în parte a obținut, re-eșalonarea datoriilor externe, iar pe de altă parte a redus drastic importurile. Despre excedentul comercial, anunțat de guvernul de la București, ziaristul crede următoarele:

"Intrucât aceste succese au fost obținute prin constrângeri ale importurilor și nu prin sporirea exporturilor sau a productivității muncii, ele nu marchează o cotitură spre îmbunătățirea situației economice. Ritmurile de creștere au scăzut permanent în ultimii ani, o consecință – nu în ultimul rând – a stopării importurilor. Intrucât România n'ar fi obținut anul trecut nici o picătură de petrol sovietic, după ce în anul 1981 Uniunea Sovietică îi livrase aproape 3 milioane de tone, aprovizionarea cu energie s'a înrăutățit și mai mult. Ceea ce ar putea ajuta cu adevărat României ar fi efectuarea unor reforme care să delege unor organe locale puterea și răspunderea acumulate în mâna conducerii statului."

COMENTAND INFORMATIA transmisă de la București de agenția germană de știri DPA referitoare la abandonarea noțiunii de "dictatură a proletariului", Carl Gustav Ströhm scrie în DIE WELT de la Bonn de o provocare a Moscovei. Cităm:

"Cea mai nouă declarație a lui Ceaușescu reprezintă o provocare ideologică neobișnuită adresată Uniunii Sovietice. Căci pentru Moscova, dictatura proletariului rămâne un pilon al puterii sovietice, chiar dacă din considerente tactice de moment ea este formulată în moduri deosebite."

În mod vădit comentatorul german nu-și mai aduce aminte ca acum 20 ani, când a izbucnit în public conflictul dintre partidul comunist sovietic și cel chinez, un rol important a jucat tocmai noțiunea de "dictatură a proletariului". Chinezii îl acuzau pe Hrușciov că a înlocuit noțiunea de dictatură a proletariului cu aceea de "stat al întregului popor", comitând păcatul capital al revizionismului. Lui Carl Gustav Ströhm i-a scăpat de asemenea faptul că noțiunea de "dictatură a proletariului" a fost criticată în România încă de mai mulți ani, și că în primul rând comunistii chinezi sunt aceia cari rămân ferm atașați acestei noțiuni. Pentru ziaristul german, abandonarea noțiunii de dictatură a proletariului – determinată după părerea multor români de considerente propagandistice și fiind lipsită de un conținut politic – are o profundă semnificație politico-ideologică. Cităm:

"Calificând România comunistă drept o democrație revoluționară, Ceaușescu trasează o linie despărțitoare față de sovietici. La fel ca Tito după ruptura politică a Yugoslaviei cu Moscova în 1948, care a creat o nouă ideologie yugoslavă pentru a se putea sustrage mai bine pretenției de conducere a Sovieticilor, Ceaușescu vrea în mod vădit o demarcare teoretico-ideologică față de Sovietici."

Carl Gustav Ströhm afirmă că mai există și alte divergențe, așa de exemplu în problema politicii față de minorități. El a descoperit de asemenea că anul acesta în România a fost comemorată – pentru prima dată după război – unirea Basarabiei cu România la 27 Martie 1918. El interpretează în acest sens o ședință consacrată lui Constantin Stere, care, precizează Ströhm, a fost în 1918 conducătorul mișcării naționale din Basarabia. Numai că pe vremea aceea Constantin Stere, adversar al intrării României în primul război mondial alături de puterile occidentale, se afla la București, sprijinind guvernul Marghiloman și pacea dela București cu puterile centrale."

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG. Expertul în problemele Europei răsăritene, Viktor Meier, care privește cu mult scepticism informațiile că reuniunea CAER la nivel înalt s'a amânat din cauza divergențelor româno-sovietice, într'un articol din 16 Mai 1983 se raliază la părerea că între Moscova și București au loc controverse pe care le considera

drept serioase. După părerea sa, șeful de partid Ceaușescu reacționează nervos atât în interior cât și în relațiile cu Occidentul.

"Controversele polemice dintre Moscova și București sunt mai serioase decât se putea întrevădea inițial", își începe Viktor Meier textual, corespondența sa. Între timp ziaristul occidental a fost informat din surse românești că autorul romanului discutat la 4 Mai în "Literaturnaya Gazeta", nu este un Dumitru Popescu oarecare, ci este membru al comitetului politic executiv, actualmente rector al academiei de partid "Ștefan Gheorghiu". De altfel critice – viguroase sau mai puțin viguroase, în funcție de poziția celui care le apreciază – formulate în gazeta literară dela Moscova, au atras atenția abia după replica mult mai violentă în ton din România Literară. Dumitru Popescu este calificat de corespondentul ziarului german drept unul din cei mai apropiați și mai credincioși colaboratori ai președintelui Ceaușescu. E drept că transferarea lui la conducerea academiei de partid acum doi ani a fost interpretată în România ca un fel de degradare, dar acest fapt pare să nu mai joace astăzi nici un rol. Din calitatea atribuită de colaborator apropiat al șefului de partid, se trage următoarea concluzie:

"Atacul de la Moscova împotriva lui Popescu este interpretat din această cauză de toți observatorii politici drept un atac împotriva lui Ceaușescu însuși. S'a dovedit de asemenea că articolul din Contemporanul, referitor la prioritatea care revine categoriilor de 'stat' și 'națiune' în raport cu aceea de 'clasă', articol atacat anterior în săptămânalul "Novoie Vremia", apăruse cu aproximativ un an în urmă. Sovieticii au desgropat acum acest articol în mod vădit, fiindcă vor să declanșeze o acțiune directă politică împotriva lui Ceaușescu."

Viktor Meier examinează în continuare textul comunicatului cu privire la ședința Comitetului Politic Executiv și opinează că acesta recunoaște mai mult sau mai puțin deschis – deci în funcție de aprecierea subiectivă a observatorului respectiv – existența unor grave divergențe în problema reuniunii șefilor de partide din CAER.

"Tot odată s'a recunoscut pentru

prima dată de unul din membrii Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, că sesiunea la nivel înalt n'a putut fi anunțată oficial din cauza divergențelor cu privire la documentele finale."

După ce menționează alte intenții exprimate în comunicatul menționat, autorul scrie:

"Deși se știe că nu numai România a cauzat dificultățile cu privire la reuniunea la nivel înalt amânată momentan, se pare că această problemă a fost inclusă în mod vădit, cel puțin de către Moscova, ca un element decisiv în conflictul care se schițează între România și Uniunea Sovietică. Revista România Literară a dat un răspuns amănunțit revistei sovietice Literaturnaya Gazeta la 12 Mai, acuzându-o de falsificarea textului lui Popescu. În afară de aceasta, la București se afirmă, Uniunea Sovietică vrea în mod evident să provoace România. Acest lucru ar putea fi exact, cred observatorii din capitala României, dar această constatare cu greu poate îmbunătăți situația."

Concluzia pe care o formulează Viktor Meier este următoarea:

"Ceaușescu pare să reacționeze, la amenințarea dominației sale, conform firei sale, cu lovituri nervoase în stanga și'n dreapta. El încearcă pe de o parte să exploateze pentru sine sentimentele naționale ale Românilor prin aceea că vorbește din nou în mod permanent de independența națională. El pare să speră prin aceasta să strângă în jurul său rândurile Românilor, în pofida penuriei teribile de alimente și a perspectivelor economice disperate. Observatorii evenimentelor din România sunt de părere că nu se întrevăd nici un fel de tulburări ca în Polonia, ci doar continuarea stării de apatie. Din București s'a aflat că în rândurile armatei și miliției au avut loc ocazional reacțiuni împotriva politicii lui Ceaușescu. Un al doilea câmp de acțiune ales de Ceaușescu pentru reacțiile sale nervoase este Occidentul."

Autorul enumeră o serie de acțiuni diplomatice, în care Ceaușescu încearcă să obțină de la unele țări occidentale totul fără să facă vreo contracesie. Explicând că Ceaușescu a interzis pătrunderea în România a unui mare număr de ziariști occi-

dentali pentru a bloca informațiile cu privire la adevărata stare de spirit a populației și pentru a se putea prezenta drept singurul garant politic al independenței, ziaristul german afirmă textual: "Această impresie este însă în general pe cale de dispariție."

INCORDARILE SI ANIMOZITATILE existente între Sovietici și Români se descarcă actualmente prin intermediul revistelor literare.

Controversele literare sunt un mijloc la care conducerile comuniste recurg deseori. Ele au un caracter mai puțin acut decât polemicele oficiale și la nevoie pot fi bagatelizate ca fiind limitate la o problemă literară. Cunoscătorii situației din Europa răsăriteană se lasă însă rareori înșelați. Practicând dialectica politică într-o formă mai subtilă, criticii literari preiau sarcini, care revin de fapt oamenilor politici, iar revistele literare se transformă în purtători de cuvânt politici. Așa s'a petrecut cu "România Literară" și "Contemporanul" pe de o parte, și "Literaturnaya Gazeta" și "Novoie Vremia" pe de altă parte.

La criticile virulente formulate de Sovietici la adresa romanului "Marșul Cariatidelor", volumul III, din "Pumnul și Palma" de Dumitru Popescu, Românii au replicat tot atât de tăios. În timp ce revista literară sovietică vorbea de o propagandă a la Goebels, partea română a răspuns cu acuzația de fals și de inchiziție literară, iar criticul sovietic a fost comparat cu Savonarola, care a murit ars pe rug. Pimen Boianov a fost denunțat de Pompiliu Marcea că a lucrat cu foarfece pentru a putea aplica autorului român eticheta de scriitor anti-sovietic turbat printre scriitorii și publiciștii burghezi, și pentru a-l asemui cu huliganii fasciști care au profanat monumentul victoriei sovietice dela Viena.

Chiar dacă se ține seamă de faptul că în raporturile dintre criticii literari în blocul răsăritean limbajul nu este prea ales, injuriile verbale depășesc în cazul de față nivelul normal. Este firesc să se presupună că ele au fost inspirate de conducerile de la Moscova și din București, mai ales că autorul trilogiei, Dumitru Popescu, rector al Academiei de Partid, este membru al Comitetului Politic

PANOPTICUM PANOPTICUM PA

Executiv. Și cum Dumitru Popescu este socotit un colaborator apropiat al lui Ceaușescu, criticile violente au o țintă mai sus pusă decât persoana sa, un indiciu despre calitatea relațiilor dintre Moscova și București — nu numai în domeniul literar. Deocamdată.

Multe lucruri rămân neclare, atât pentru cititorii sovietici, cât și pentru cei români, în pofida polemicii. România Literară a publicat textul integral al criticii din Literatura Gazeta și a confruntat citatele ciuntite cu extrase neprescurtate din trilogia scriitorului român. Publicul larg este familiarizat în felul acesta nu numai cu conținutul cărților, ci și cu ceea ce în sistemul comunist se cheamă "selecția pozitivă". Eroi celor 1500 pagini ale trilogiei sunt secretarul de partid Manole Suru și prietenul său Vlad Cernea. Primul își pune întreaga energie și activitatea sa zilnică în serviciul ideologiei, al disciplinei de partid, al planurilor cincinale și al transformării socialiste a României. Cel de al doilea, deși devotat, este caracterizat printr'un scepticism distant.

Este probabil că criticile aduse pretențiilor de absolutism ale cadrelor comuniste și ale partidului l-au iritat mai puțin pe criticul sovietic decât pasajele în care sunt expuse impresiile lui Cernea în cursul unei vizite în Uniunea Sovietică, în fruntea unei delegații de specialiști. Sunt constatări pe care criticul sovietic le-a condamnat ca fiind falsificări ale realității și ca pe niște păcate mortale.

HOTELUL AMBASADOR din București se împodobește cu mândrie cu un "L", considerându-se așadar un hotel de lux. Prețurile sunt corespunzătoare. Pentru o cameră cu pat dublu, prețul este de 51 dolari. În camera 521 luxul strălucește maimult prin absență. Nu există nici săpun, nici hârtie igienică. În afară de aceasta, instalatorii au uitat să monteze rezervorul de apă pentru WC. În schimb, e la îndemână furtunul dușului, cu care se poate executa eliminarea improvizată a conținutului WC-ului, dacă pasagerul are curajul să rămână timpul necesar în baie, căci scurgerea deschisă de lângă cadă constituie noaptea — după cum arată experiența — calea de acces pentru tot felul de viețuitoare mărunte.

În hotelul de lux din vecinătate, Intercontinental, pasagerul nu trebuie să se teamă de astfel de inconveniente. În schimb, îl așteaptă alte neplăceri. "Plata înainte", îi spune omul de la recepție, fără să-i treacă prin cap să adauge și un "Vă rog". După aceea, noul client, care tocmai s'a refugiat de la Ambasador, este somat să-și pună semnătura pe un cec în alb. "După ce plecați, îl completăm noi". Omul de la recepție nu renunța la această pretenție decât după o lungă discuție. Aici, cea mai ieftină cameră costă 80 dolari. Cine mai dă încă 14 dolari, primește în cameră și un televizor la care, în cursul serii are voie să admire filme americane prezentate în circuit închis.

Nu departe de hotel, vizitatorul poate lua contact în mod impresionant cu viața de toate zilele a românilor. Milițienii postați cât se poate de vizibil la marginea bulevardului Magheru recepționează deodată prin walkie-talkie un ordin. În clipa următoare se reped la cutiile cu comutatoare ale semafoarelor de circulație. Pun toate stopurile pe roșu și indică cu gesturi imperative șoferilor să oprească lângă trotuar. Puțin după aceea, din cartierul guvernamental cotește pe bulevardul Magheru un Renault de clasă mijlocie. Între timp, bulevardul a fost golit de norodul de rând și Elena Ceaușescu care, împreună cu soțul ei, șeful de partid și de stat Nicolae Ceaușescu, domnește peste vreo 22 milioane de supuși, are cale liberă.

NU DEPARTE de bulevardul Magheru se găsește una din piețele Capitalei. Măcelăriile sunt goale. Când se răspândește svonul că s'ar putea ca mâine dimineață să se dea ceva, se formează încă de cu seară cozi lungi. Membrii familiei se schimbă în timpul nopții ca să nu piardă locul la coadă. De fapt nu e deloc sigur că o să se aducă carne, sau că o să ajungă pentru toată lumea. Dimineața se mai pot găsi legume proaspete, dar și pentru ridichi trebuie adesea să stai la coadă.

SI TOTUSI, pentru condițiile din România, Bucureștiul este relativ bine aprovizionat, cu toate că și aici unele alimente sunt raționalizate iar

alte nu se găsesc deloc. În orice caz, în provincie situația este mult mai proastă. În unele localități, în țara agricolă care este România, au fost raționalizate până și ouăle: opt ouă de persoană pe lună.

POPULATIA ROMANIEI, obișnuită de ani de zile cu suferințele, este în mod vădit tot mai puțin dispusă să accepte fără murmur situația în care se găsește. Nu mai departe decât acum câteva zile un automobilist a circulat prin București cu o pancartă pe care scrisese: "Jos Ceaușescu!". Respectivul zace acum în închisoare. Noaptea, cetățenii scriu lozinci asemănătoare pe ziduri și pe porțile uzinelor. Chiar dacă nu sunt iminențe tulburări ca în Polonia, nemulțumirea este vizibil în creștere.

UN INDICIU în acest sens îl constituie repetatele svonuri referitoare la tentativele de asasinat împotriva lui Ceaușescu. La începutul anului, câțiva ofițeri l-ar fi pândit pe șeful de stat în cursul unei deplasări la țară și ar fi deschis focul asupra lui, fără a-l nimeri. La București circulă actualmente svonuri cu privire la numele unor generali care și-ar fi pierdut viața în îndeplinirea obligațiilor de serviciu, dar care, în realitate ar fi fost executați. În legătură cu svonurile privitoare la o tentativă de puci, unii diplomați sovietici din afara României vorbesc de un puci în "ediție de buzunar", ceea ce ar putea fi o confirmare indirectă a incidentelor.

CEAUSESCU și-a creat însă aproape automat inamici și în rândurile partidului. Nu numai că în ultimii ani a înălțat în repetate rânduri din funcțiile lorminiștri și activiști cu funcții înalte, făcându-și-i în acest fel adversari. Mai mult, și acest lucru este și mai important, el a împânzit aparatul de partid cu rubedenii, deoarece crede el că ele îi pot asigura securitatea personală și sprijini dominația într-o măsură mai mare decât activiștii. Ceaușescu este singurul șef de partid din blocul de est care a golit de conținut aparatul de partid, care l-a depozat practic de putere, transformându-l într'un instrument servil. În timp ce biroul politic de la Moscova se discută cu

aprinde, la București toată lumea nu iese din cuvântul perechii stăpânitoare. Dar, după cum prevăd unii observatori politici, aparatul de partid, umilit de această încălcare a principiilor valabile în socialismul real existent, ar putea să se răsbune, cândva, punând bete în roate practicii contrare sistemului de a situa dominația unei familii deasupra birocrației de partid.

* * *

NICOLAE ȘI ELENA Ceaușescu par a fi hotărâți să lase moștenire puterea progeniturilor lor sau, cel puțin, să își asigure în continuare dominația cu ajutorul copiilor lor. Un indiciu în acest sens îl constituie cariera fabuloasă a fiului Nicolae, care spre a nu fi confundat cu tatăl său, este numit cu forma prescurtată a numelui Nicu. În ciuda svonurilor, potrivit cărora n'ar fi izbutit să-și termine studiile decât cu un ajutor masiv și în ciuda scandalurilor provocate în barurile de noapte bucureștene, "delfinul", cum îi zic în derâdere unii bucureșteni moștenitorului eventual al tronului, Nicu, a ajuns secretarul Uniunii Tineretului Comunist. Familia Ceaușescu și-a împărțit abilitatea asupra poporului. "Conducătorul", cum își spune Ceaușescu lui însuși, se ocupă de baza societății: partidul, muncitorimea, industria. Doamna Elena domnește asupra domeniilor culturii și cercetării științifice, iar fiul Nicu, care la 30 ani ar trebui să iasă de fapt din Uniunea tineretului comunist, este pe cale să încredințeze toate funcțiile importante în domeniul tineretului, propriilor săi adepți și colaborează cu zel cu mama lui în domeniul culturii. După cum se afirmă la București, aici are loc mai mult decât o schimbare de generație. Există indicii că "delfinul" își pregătește cu grijă poziția pentru viitoarea preluare a puterii.

* * *

MULTI SE INDOESC însă că acest fapt va stabili pe termen lung dominația familiei.

Căci dificultățile cu care are de luptat șeful de partid Ceaușescu se înmulțesc continuu. Deoarece în domeniul economic nu se realizează nici cele mai mici progrese, România devine din ce în ce mai mult o povară pentru "sistemul socialist", ai cărui conducători nu se sinchiesc

de obicei de starea de spirit a populației. Criza economică și dominația personală a lui Ceaușescu fac să scadă continuu și reputația internațională, anevoios câștigată, a țării.

Ceaușescu are dificultăți până și la Moscova. Relațiile personale dintre conducătorul român și șeful de partid sovietic sunt destul de încordate. Chiar dacă Yuri Andropov aprobă asprimea politicii interne a lui Ceaușescu, politica economică a României îi provoacă bătaie de cap, chiar raportată numai la Bulgaria vecină, care înregistrează succese în domeniul economic. Ca vechi securist, conducătorului sovietic nu-i poate fi indiferent că, în ciuda ușurinței cu care se folosește de ciomag securitatea română (care a ciomăgit recent un ziarist francez, dând apoi vina pe un țigan vagabond), în străinătate parvin mereu svonuri despre încercări de atentate. Căci înlocuirea unui șef de partid trebuie să aibă loc, tocmai într-o țară a sistemului socialist, după reguli stricte: un șef de partid poate fi înlăturat, de exemplu, de biroul politic sub pretextul stării sănătății și cu elogiul meritelor sale, făcând loc unui tânăr. El nu poate fi alungat în niciun caz printr-o răscoală populară sau de propria securitate. Chiar dacă Andropov vrea să scape de Ceaușescu, el are nevoie de colaborarea biroului politic al Partidului comunist român, pentru ca totul să decurgă în ordine. Iar Ceaușescu a eliminat din biroul politic toți adepții sovieticilor.

* * *

DESPRE VIITORUL politic al lui Ceaușescu nu se pot face, așadar, decât presupuneri.

În orice caz, conducătorul român s'a priceput să instige mereu Moscova și Washingtonul una contra alteia. Când își spune părerea despre desarmare în textele destinate opiniei publice occidentale, cere ca în Europa "să nu existe niciun fel de rachete cu rază medie de acțiune". În textele de limba rusă se poate citi adesea că Ceaușescu este "împotriva instalării de noi rachete", cu alte cuvinte, împotriva amplasării rachetelor americane. La începutul anilor 70, când Ceaușescu a decretat legea de tristă celebritate Nr. 23 — care interzice practic cetățenilor români să întrețină contacte particulare cu străinii — el a declarat în Statele

Unite că acest decret este îndreptat împotriva rușilor. Moscovei — care nu are nici cea mai mică obiecție împotriva interzicerii contactelor cu străinii — i-a explicat că această reglementare este îndreptată împotriva spionilor americani. Iar la începutul anilor 70, când s'a întors din China și a declanșat și el în România o "revoluție culturală", — care s'a manifestat practic prin alungarea intelectualității, în parte critice, din România — americanilor le-a explicat că această orientare spre Mao tse Tung trebuie înțeleasă în special ca o respingere a modelului sovietic.

* * *

TOT ATUNCI, la începutul anilor 70, au fost puse bazele dominației de durată a clanului Ceaușescu. O industrializare de mari proporții urma să asigure independența economică și politică față de Moscova. Pe plan intern, Ceaușescu voia să-și asigure puterea cu ajutorul noii clase de muncitori, care lua naștere în acest fel.

Intelectualii au fost aduși "la același numitor", sau constrânși să emigreze. Dar, din multe puncte de vedere, socoteala s'a dovedit proastă. Cei drept, în România nu există o opoziție organizată, însă plecarea multor oameni de știință și specialiști a echivalat pentru România cu o hemoragie, care a aruncat mult înapoi țara sub raport economic și tehnic.

Noua clasă muncitorească n'a putut veni în sprijinul regimului deoarece baza materială a vieții ei a devenit din ce în ce mai îngustă.

* * *

CHIAR PUTINII intelectuali critici sunt considerați astăzi de Ceaușescu un pericol. Potrivit unuia din cele mai recente decrete ale sale, mașinile de scris și de multiplicat aflate în posesia unor persoane particulare trebuie înregistrate. Nu le pot păstra decât aceia care primesc o aprobare din partea Ministerului de Interne. Intelectualilor "dușmănoși", respectiv "critici", urmează să le fie luate mașinile de scris. În acest fel intenționează Ceaușescu să ia măsuri împotriva înmulțirii numărului de manifeste puse în circulație de clandestinitate.

* * *

AUTOCRATUL dă așadar dovadă de slăbiciune, chiar dacă conștiința lui ➡

ANOPTICUM PANOPTICUM PAN

se îndepărtează din ce în ce mai mult de realitate. La începutul anului, cu prilejul celei de a 65-a aniversări, din porunca lui, cultul personalității sale a atins un nivel neobișnuit în altă țară a blocului comunist. Unul din poezii de curte a scris: "Ceașescu este ceva ce nu mai poate fi luat poporului. Ceașescu înseamnă progresul poporului pe care nimeni nu-l mai poate întoarce înapoi". Se afirmă — oficial cel puțin — că poetul cu pricina n'a vrut să fie ironic.

O MICUTA STRADA din București va cădea sub buldozere sau va fi și căzut la ora asta. Pe această stradă, "Schitul Maicilor", există o biserică în stil brâncovenesc, făcând parte din patrimoniul artistico-istoric al țării. Nu a fost și nu va fi distrusă, căci a fost strămutată lângă mănăstirea Antim. E adevărat că altarul este acum orientat spre nord, totuși este un progres față de nenumăratele biserici distruse pe teritoriul capitalei României. Până mai ieri biserica închisorii Văcărești era depozit de efecte pentru deținuți, iar Biserica Enei a fost dărâmată după "Helsinki", deci nu acestei convenții i se datorește salvarea bisericii Schitul Maicilor.

Căile Domnului sunt multe și neînțelese.

ANIVERSAREA a 80 ani a Societății Fărșărotul a avut loc Sâmbătă seara, 25 Iunie 1983 în saloanele restaurantului Fredericksburg din Fairfield, Connecticut.

De opt decenii, Societatea Fărșărotul este activă în viața comunităților noastre. Fondatorii ei, călăuziți de un ideal nobil, au reușit să consolideze coloniile macedo-române într-o asociație — prima de acest fel în Statele Unite — care avea să mențină și să promoveze tradițiile și valorile spirituale aduse de acasă în Lumea Nouă.

MANNHEIM, GERMANIA. De curând a fost înregistrată ca persoană juridică "Asociația Refugiaților Români din Baden-Württemberg" la judecătoria din Mannheim. Asociația și-a propus să păstreze și să cultive cultura română, să se îngrijească de

problemele caritabile ale românilor din regiune și să țină legătura cu alte asociații române din exil sau ale altor naționalități care urmăresc același scop.

Asociația este condusă de următorul comitet: Nicolae Craiu, președinte, Albert Porr, vice-președinte, Petre Nicolae, secretar, Silvia Petre, casieră, și Ulrike Mauritz. Majoritatea membrilor locuiesc în regiunea Mannheim și sunt angajați ca lucrători civili în serviciul trupelor americane.

PARIS-MOSCOVA. Pentru prima dată în istoria Uniunii Sovietice agenția oficială de știri TASS a fost silită să retragă o știre și să fie acuzată de un lider comunist că a răspândit o știre falsă. După o întrevvedere pe care a avut-o Georges Marchais, secretarul partidului comunist francez cu Yuri Andropov, agenția de știri TASS i-a pus în gura lui Marchais "declarații pe care nu le-a făcut".

Georges Marchais a cerut ca declarațiile să fie "desmințite și retrase", fapt care s'a și întâmplat. Agenția de știri TASS a trebuit să retragă știrea prin care partidul comunist francez numea "imperialismul american ca cea mai mare primejdie pentru pace".

Acest eveniment poate fi socotit un scandal, și anume un scandal care nu mai are asemănare. Scandalul are o însemnătate dublă: un partid comunist cunoscut ca fiind moscovit se abate dela directivele centralei și în al doilea rând, când este vorba de interese naționale, părăsește linia de "satelit", preferând linia "națională".

De altfel, situația comuniștilor francezi este grea. Fac parte din guvern împreună cu socialiștii. Linia politicii externe franceze diferă de linia politicii sovietice. Sovieticii vor ca în cadrul tratatelor de desarmare ce se duc actualmente la Geneva, rachetele franceze să fie luate în considerație. Franța însă nu dorește acest lucru. Dacă comuniștii francezi ar fi urmat linia moscovită, atunci ar fi trebuit să părăsească guvernul. Insa au preferat să rămână în guvern, situație care nu poate contrazice interesele comuniștilor francezi. Nu se știe dacă desmințirea s'a făcut premeditat. Moscova

nu are niciun interes ca partidul comunist să părăsească guvernul. În momentul de față, partidul comunist francez infiltrează elemente comuniste în aparatul de stat. Părăsind guvernul pierde această posibilitate. În orice caz, scandalul rămâne.

Alexandru Pribeagu

ROMANII IN RUSIA

La sfârșitul anului 1982 agenția de presă sovietică "Novosti" din Moscova a publicat o broșură cu titlul "Die Völker der UdSSR, Zahlen und Fakten, 1922-1982 (Popoarele Uniunii Sovietice, Cifre și Fapte, 1922-1982).

Dintr-o populație totală de 262.085.000 se poate lua la cunoștință că trăesc în Uniunea Sovietică 2.968.000 Moldoveni și 129.000 Români, cu alte cuvinte 3.097.000 locuitori sunt de origine română.

Acești locuitori trăesc, după recensământul din 17 Ianuarie 1979 în următoarele regiuni:

RSS Rusă	Rusă	102.137
RSS Ucraina	Moldoveni	293.576
RSS Ucraina	Români	121.795
RSS Moldovenească	Moldoveni	2.525.687
Răsleți în dif. reg.		33.705
Total:		3.097.000

Comentar: Rușii încă de pe vremea țărilor au numit pe românii dintre Prut și Nistru, ca și pe cei de dincolo de Nistru, Moldoveni, pentru motivul că aceștia făceau parte din Țara Moldovei (Basarabia a fost desprinsă din trupul Moldovei în anul 1812). La început populația Basarabiei, deși o numeau Moldoveni, era considerată ca fiind Români. Mai târziu au descoperit însă și au lansat teoria că Moldovenii n'ar fi Români, ci că formează un alt popor, deosebit de poporul român și că ar vorbi o altă limbă decât limba românească. Această absurditate a fost preluată și de administrația sovietică. În timpul nostru propaganda a fost mult intensificată. La congresele științifice de romanistică sunt trimise echipe de "cercetători științifici", care se fac de râs când vor să demonstreze că limba și poporul moldovenesc ar fi altceva decât limba și poporul român. Bibliotecile din lumea întreagă sunt

PANOPTICUM PANOPTICUM NO

bombardate cu "lucrări științifice" care se străduiesc să documenteze această teorie falsă. Deocamdată nu au prea găsit aderenti, dar conform zicalei: "din minciună repetată, până la urmă tot rămâne ceva".

După ocuparea Basarabiei și a Bucovinei de Nord, la 26 Iunie 1940 și până la începerea războiului contra Rusiei comuniste, autoritățile sovietice au deportat de acolo și au transportat în ținuturile îndepărtate ale Rusiei aproximativ 300.000 Români. La revenirea Rușilor, în anul 1944, au reluat deportările. Apogeul a fost atins în timpul lui Brejnev, când a fost secretar de partid la Chișinău. Din această cauză statisticile sovietice dau cifre de Români cari se găsesc în interiorul Rusiei. Se găsesc și în Carelia luată dela Finlandezi, unde au fost duși în iarna anului 1940/1941.

Românii din Ucraina sunt aceia din Bucovina de Nord și din județele Hotin, Cahul, Bolgrad și Ismail, detașate de Basarabia. Desmembrarea Basarabiei în anul 1940 este, conform constituției sovietice, o "ilegalitate", fiindcă în nici unul din județele despărțite de Basarabia și nici de Bucovina de Nord, populația de origine ucraineană nu este majoritară, majoritară fiind populația românească. Deslipirea de Basarabia și alipirea la Ucraina s'a făcut cu intenția de a desnaționaliza populația.

Pentru o rusificare mai intensă a ținutului alipit în 1940, Rusia a introdus alfabetul cirilic, motivând că alfabetul latin "supără vederea".

* * *

DURSCHAWNA SIGURNOST, Siguranța bulgară competentă pentru operații "umede" (sângeroase). Sub acest titlu, ziarul catolic "Deutsche Tagespost" din 5 Mai 1983 dă la iveală activitatea serviciului secret bulgar care depinde direct de KGB-ul moscovit. Serviciul bulgar a organizat atentatul contra Sfântului Părinte Ioan Paul II și a plănuț un atentat - însă nepus în aplicare - contra sefului sindicalist polonez Lech Walesa. Aceste activități ale serviciului secret bulgar a făcut ca serviciile de securitate din țările libere să se ocupe îndeaproape de activitățile bulgarilor. Sursele lor de informații: defectarea a trei spioni bulgari.

Conform informațiilor, serviciul bulgar ar avea 700 ofițeri, dintre care jumătate ar activa în străinătate. Lor le-ar sta la dispoziție aproximativ 9.000 agenți și cam tot atâția informatori. Serviciul aparține de Ministerul de Interne și ar fi condus de Dimiter Stivanov, în vârstă de 54 ani. Conducerea operativă a DS-ului o are vice-ministrul Grigor Schopov. DS-ul are șapte diviziuni și fiecare divizie are câte un observator al KGB-ului, care la rândul lui contradează totul. Afară de acești "observatori" s'ar mai afla un grup de 30 specialiști KGB în centrul din Sofia, care conduce planificarea și operațiunile pe teren.

Acest rol special acordat de ruși serviciului de spionaj bulgar a avut loc după expulzarea a 105 spioni ruși din Anglia, în anul 1971, la 27 Septembrie. Serviciul bulgar DS activează pentru Pactul Varșoviei în Grecia, Jugoslavia și Turcia. Aceste grupe le stă la dispoziție 40-50 agenți. Tot serviciului bulgar DS îi revine misiunea ca să se ocupe și să strângă tot felul de informații dela turiștii bulgari care fac călătorie în străinătate. Aceștia sunt obligați să "raporteze despre orice întâlnire cu cei cu care au stat de vorbă și sunt obligați să aducă în Bulgaria orice ziar, revistă sau tipăritură pe care a pus mâna în călătorie."

* * *

AGENTII MOSCOVEI în Germania, Welt am Sonntag, 10 Aprilie 1983.

Conform ziarului de mai sus, din totalul de 408 membrii ai diferitelor servicii rusești în Germania, ca diplomați la ambasada din Bonn, la misiunea comercială din Köln și la consulatul din Hamburg sunt 239, corespondent la diferite ziare și agenții de presă 28, funcționari la diferite întreprinderi ca Aeroflot, Sowfract 30, societati de navigație 47, alte servicii prin Berlin 19, iar 109 persoane sunt recunoscute ca membre ale serviciilor de securitate KGB sau GRU, adică 26,7%, iar alți 77, adică 18,9% sunt bănuți de spioni.

Presa germană a transmis știrea că și Germania va expulza spionii descoperiți.

* * *

POLITICA EXTERNA A CHINEI

Paralel cu reajustarea cursului intern, politica externă a regimului de la Beijing a înregistrat în ultimul timp anumite reorientări. Caracteristice în această ordine de idei sunt reluarea dialogului cu Uniunea Sovietică, răcirăa remarcabilă a raporturilor cu Statele Unite și intensificarea legăturilor cu lumea III-a. Ce a determinat aceste schimbări și cât de departe se va merge? Este vorba de o schimbare radicală și relativ bruscă de concepție, sau de integrarea unor elemente noi în cadrul unor date mai vechi? Din punct de vedere istoric, politica externă a comunistilor chinezi - în intervalul dintre cucerirea puterii și sfârșitul anilor '70, așa dar până la faza inițiată recent - a trecut prin trei faze succesive, contrastând între ele prin conținutul lor.

Din 1949 și până la începutul anilor '60, noul regim din China, ignorat voit de țările occidentale, a considerat Uniunea Sovietică și sateliții acesteia drept un sprijin, care părea pe atunci în firea lucrurilor și care a contribuit la consolidarea sa politică și economică. După izbucnirea conflictului ideologic cu Moscova, care mocnise aproximativ începând din 1956, Mao Zedong a declanșat pe plan intern revoluția culturală, iar pe plan extern China s'a retras într-o izolare intenționată și provocatoare. Așa zisul imperialism american era calificat drept un tigrul de hârtie, iar social-imperialismul sovietic un balon de bălci, inofensiv în pofida aparenței fioroase. În afara de Albania, România, Coreea de Nord și Vietnam, Beijingul nu vedea decât dușmani.

A fost inițiat apoi procesul de normalizare a relațiilor cu Statele Unite prin călătoria fostului președinte american Nixon la Beijing, pecetluită prin stabilirea relațiilor diplomatice reciproce în 1978. Apropierea de America a produs la rândul ei ruptura cu Albania și Vietnamul. În această fază, a treia, China milita pentru un front unit european împotriva Uniunii Sovietice.

Încă înainte de orientarea actuală a politicii externe a Chinei, devenită vizibilă începând din 1980, s'au produs anumite evenimente care o anunțau. Procesul a suferit însă anumite reculuri. Așa de exemplu, con-

ANOPTICUM PANOPTICUM PAN

sultările diplomatice cu Uniunea Sovietică au fost întrerupte în urma invadării Afganistanului. În alte privințe procesul de reorientare s'a desfășurat normal. După actul spectaculos al reconcilierii cu Yugoslavia lui Tito în 1977, a urmat stabilirea unor relații cu partidul comunist italian, cu cel spaniol și cu cel grec din interior.

Invadarea Afganistanului a avut ca rezultat amenințarea Pakistanului, țară amică atât cu China cât și cu Statele Unite. Acest nou element în viața internațională a determinat o apropiere și mai strânsă între Beijing și Washington. S'a vorbit de aprofundarea relațiilor strategice globale între cele două țări, care ar face probabilă o cooperare militară, cel puțin în domeniul armamentelor. În această constelație, China a boicotat jocurile olimpice de la Moscova și a acuzat în termeni duri Moscova că amăgește țările occidentale în vederea obținerii unei superiorități militare și că prin proclamarea unei false destinderi urmărește desprinderea Europei occidentale de America. Este vremea când China sublinia importanța Alianței Nordatlantice și afirma că securitatea nu este regională, ci generală și indivizibilă.

Anul 1982 a marcat o cotitură în politica externă, după ce pe plan intern se produsese o serie de schimbări. Ideologia a pierdut oficial funcția prioritară pe care o deținuse în politica externă chineză pînă la moartea lui Mao. Toamna trecută, șeful partidului chinez, Hu Yaobang, constata la congresul partidului că cele cinci principii ale coexistenței pașnice sunt valabile și pentru relațiile cu țările socialiste. Pe de altă parte, China aspiră ca prin dezvoltarea sa economică să devină cu adevărat o mare putere. Ea are doar formal acest statut, fiind membru permanent al Consiliului de Securitate. Practic îi lipsesc mijloacele necesare pentru a juca acest rol. După diferitele reculuri suferite, conducerea chineză este conștientă că acest țel nu va fi realizat în curând.

Pe plan politic însă, China vrea să nu mai fie o miză în partida dintre cele două superputeri. Ea respinge din nou în mod concomitent imperialismul american și hegemonismul sovietic, considerând rivalitatea lor ca constituind sursa principală a insecurității de pe glob. A-

ceastă condamnare nu exclude, în concepția regimului de la Beijing,

cultivarea unor relații avantajoase atât cu Statele Unite cât și cu Rusia Sovietică. Ostilitatea pe care China o manifestează față de hegemonismul Moscovei vizează actualmente exclusiv politica externă a Moscovei. Se poate spune așa dar că ea are un caracter conjunctural și nu principial. Ceea ce respinge conducerea chineză sunt intervenția în Afganistan, sprijinirea acțiunii vietnameze în Kampuchia și jocul sovietic în Orientul Apropiat. În schimb, nu mai este exprimată nici o critică la adresa politicii interne a Partidului comunist sovietic.

Reînnoirea relațiilor cu Partidul comunist francez și cu Partidul comunist indian marxist constituie însă un indiciu de flexibilitate și pe plan extern. Aceasta fiindcă ambele partide au sprijinit în trecut unele inițiative controversate ale Kremlinului pe plan internațional. De altfel, contactele cu țările din Europa răsăriteană din ultimele două săptămâni, au fost precedate — potrivit unor informații demne de încredere care au circulat în Beijing — de o discuție amănunțită în sânul biroului politic la sfârșitul lunii Martie. Concluzia la care ar fi ajuns biroul politic în urma unei analize a regimurilor comuniste este că acestea ar avea un caracter socialist, cu câteva excepții notabile. Aceste excepții sunt Uniunea Sovietică și Vietnamul, împreună cu cele două apendice ale acestuia din urmă, regimul din Laos și cel din Kampuchia. Cuba se numără dimpotrivă pentru Chinezi printre țările socialiste.

Este în curs de revizuire și concepția despre rolul lui Stalin.

Câteva cuvinte și despre principalii interlocutori ai Chinei, Uniunea Sovietică și Statele Unite. Cursul Moscovei rămâne, potrivit indiciilor existente, absolut inflexibil. Este o

politică de expansiune prin crearea de fapte îndeplinite, a căror acceptare ulterioară este urmărită cu răbdare și constanță. Sovieticii sunt dispuși în această privință doar la concesiile lipsite de orice substanță.

În ce privește Statele Unite, administrația Reagan nu mai consideră China doar sub aspectul unei contraponderi față de Uniunea Sovietică. Rolul Chinei este relativizat, ea constituind doar unul din elementele

constelației din Asia de Est și de Sudest, caracterizată printr-o diversitate și multiplicitate de interese.

În lumina acestor considerente se poate aprecia că vizita lui Hu Yaobang în România a prezentat pentru Chinezi de data aceasta un interes relativ minor. Este puțin probabil că regimul Ceaușescu mai joacă vreun rol notabil în strategia internațională a Beijingului. De altfel, contactele dintre cele două conducători n'au avut o semnificație, decât când au putut fi interpretate ca o acțiune a Chinei împotriva Uniunii Sovietice, sau ca o încălcare a consemnelor Kremlinului de către Ceaușescu. Niciuna din aceste interpretări n'a fost propusă de data aceasta de mijloacele de informare în masă. Pentru a vedea în adevăratele ei proporții politice și economice vizita lui Hu Yaobang la București, este suficient să o comparăm cu vizita acestuia la Belgrad, sau vizita președintelui francez Mitterand la Beijing.

S. O. S. Transilvania

Editura Studii Românești ne trispre publicare următoarele:

În luna Martie curent editura a trimis spre publicare presei din exil un apel adresat compatrioților, prin care ei erau solicitați să ne dea o mână de ajutor la difuzarea broșurii Transilvania, un răspuns.

PANOPTICUM PANOPTICUM NO

acțiunii revizioniste a exilului maghiar.

Mulțumim pe această cale revistelor care au publicat apelul nostru, precum și persoanelor care au răspuns. Exilul românesc nu a răspuns prea entuziasmat la această acțiune, dar totuși a răspuns. 1.700 de broșuri au fost difuzate. Ceva peste calculele noastre, încât va trebui să mai tragem o serie pentru a face față eventualelor cereri în viitor, și mai ales pentru a acoperi trimiterile la bibliotecile publice mai importante din lumea liberă, al căror număr se ridică la 500-600.

Redăm în continuare una din scrisorile primite în cadrul acestei acțiuni:

Londra, 7.8.83

Stimate domnule Golea,

Vă confirm prin prezenta scrisoare primirea atât a plicului dvs cât și a celor zece exemplare din Transilvania. Vă mulțumesc din tot sufletul și mă bucur că, deși destul de târziu, românii au început să se trezească și să răspundă perfidei propagande maghiare. Mult timp, această periculoasă propagandă a fost ignorată de noi românii, crezând că dacă avem majoritatea populației românești în Transilvania, Ungurii latră degeaba. Acum se vede că propaganda lor, încărcată cu invenții, minciuni și ură, a reușit să aducă de partea lor multe voci și persoane, unele chiar din senatorii și kongresmenii americani, și propaganda lor a ajuns chiar și aici. Trebuie deci reacționat la orice publicație a lor, trebuie să desmințim totul. Aceasta e o datorie sfântă a oricărui român, oriunde s'ar afla, și prin orice mijloc ce ne stă la dispoziție, fie el chiar și prin simple discuții despre Transilvania, dacă nu are alt mijloc mai bun. Cine nu face acest lucru, nu poate fi român.

Eu voi căuta să distribui aceste exemplare acelor care sunt interesați de adevărul cu privire la Transilvania. Am citit și eu conținutul

cărții dvs și-l consider cu adevărat o importantă operă, ce contribuie la edificarea situației create de propaganda maghiară. Nu este greu a dărâma și spulbera efectele propagandei maghiare, căci avem puternice argumente în favoarea noastră, dar nimic nu putem realiza dacă tăcem. Trebuie să facem eforturile

de a opune minciunilor lor adevărurile și realitățile noastre. De exemplu, nimeni nu poate contesta că majoritatea populației Transilvaniei e românească și că poporul român s'a născut pe acest teritoriu. Cât privește "persecuția" de care ei fac atâtea caz, le putem răspunde că toți (inclusiv românii) sufar la fel sub robia comunistă. Sper că vor mai apare și alte lucrări scrise de români care să ajute cauza noastră. Dumnezeu să ne ajute!

Cu toată stima,

Prof. Mihail Giuran

Din Viena ni se comunică înființarea, în Martie 1983, a asociației ARHANGHELUL MIHAIL, asociație pentru activități umanitare în folosul românilor refugiați din Austria.

Președinta asociației (care este și va rămâne compusă din trei persoane), este dna Dorina Gabor, care speră ca prin această formă legalizată a unei activități personale, independente și nesusținută de nimeni – căreia i s'a dedicat de trei decenii – să poată contribui și mai eficace la atingerea țelului propus, adică în folosul refugiaților români.

Abonamentele pentru Germania se fac la Dr. Alexandru Șuga, prin virement în contul său dela Stadtparkasse, Köln, BLZ 370 501 98, Konto Nr. 371 35 26. Deasemenea orice sumă indicată pentru "Curierul", (donații, etc.).

MONSENIORUL IOAN DAN

dirijorul acestui cor. Înalt Prea Sfinția Sa chiar din primul an a fost numit profesor la diferite institute și apoi la diferite facultăți dela universitățile "Del Salvador" și dela "Sfânta Maria de Buenos Aires", unde are catedra de drept, antropologie, filosofie și deontologie juridică. Între timp a fost numit judecător la Tribunalul Metropolitan și apoi la cel Interdiocesan. Este și secretar cancelar, asesor juridic și vicar general pentru problemele Bisericii Orientale în Argentina.

Încă la Roma fiind, a publicat diferite cărți și studii, articole, conferințe, etc. aparținând științelor de specialitate, fie în limba latină, fie în italiană, franceză, spaniolă sau română. Astăzi știm că lucrează la o trilogie despre Transilvania și la alte cărți, de exemplu, despre unirea bisericilor, despre colindele românești, etc.

Sfinția Sa Monseniorul Prelat Ioan Dan se bucură de mare stimă nu numai în mijlocul coloniei române, dar și în cercurile reprezentative bisericești și culturale din capitala Republicii Argentina, care-l înconjoară cu multă dragoste și prețuire.

Îi dorim Monseniorului Ioan Dan multă sănătate și putere de muncă, pentru binele întregii colonii române din Argentina și pentru cauza românească pe care o servește cu competență și zel.

Rep.

LĂMURIRE LA O "PRECIZARE"

Protosinghel Grațian Radu

Precizarea dlui Alexandru Șuga din Curierul Nr. 10, 1983 trebuie lămurită. Cred că unele probleme bisericesti sunt tratate superficial. Pentru lămurirea cetitorilor vom porni dela cap.

În cazul de față nu este vorba de o parohie, așa cum poate intenționat a fost pusă problema, ci de două organizații bisericesti bine distincte: Biserica Ortodoxă Română din Germania și Biserica Ortodoxă Română din Franța.

ORIGINEA ACESTOR DOUA ORGANIZATII

Atâta vreme cât timpurile au fost normale, nu a fost nicio problemă; preoții și personalul deservent erau trimiși din țară de Patriarhie și Ministerul Cultelor; la Paris a fost trimis arhimandritul Teofil Ionescu, iar la Berlin economistul stravosor preotul Emilian Vasiloschi, consilier patriarhal.

Cu sfârșitul războiului și cu prăpădul care s'a abatut peste țară, lucrurile s'au schimbat, Clerul de peste hotare nu mai putea rămâne în raporturi normale cu o ierarhie care a trecut de partea dușmanilor lui Dumnezeu. De aici ruperea legăturilor cu o autoritate apostată a Bisericii. Potrivit canoanelor noastre ortodoxe, un preot nu poate activa fără acoperirea legală a unui episcop și un episcop nu poate funcționa fără acoperirea unui sinod de episcopi.

BISERICA ORTODOXA ROMANA DIN GERMANIA

Preotul Emilian Vasiloschi și-a îndreptat privirile către sursă, spre Patriarhia din Constantinopol. Dela această patriarhie a primit Biserica Ortodoxă Română tomosul de autocefalie. La cererea preotului Emilian Vasiloschi, Patriarhia a răspuns afirmativ, luând sub oblăduirea ei canonică pe preot împreună cu cei păstoriți de pe teritoriul Germaniei.

BISERICA ORTODOXA ROMANA DIN FRANTA

În anul 1946 Arhimandritul Teofil Ionescu a fost rechemat în țară, dar a refuzat să se ducă. Pe la începutul lunii Decembrie 1946, a fost înlocuit cu Arhimandritul Martinian Ivanovici, care în anul 1948, fiind și el rechemat în țară, a refuzat deasemenea să se întoarcă. Pe la jumătatea anului 1949 apare pe scena bisericească Inalt Prea Sfințitul Visarion Puiu, fostul Mitropolit al Bucovinei, pe care evenimentele din 1944 l-au apucat înafara frontierelor țării. El s'a afiliat Sinodului Bisericii Ruse din exil.

Așa dar să se noteze bine, că este vorba de două organizații bisericesti ortodoxe române, în două țări și în două jurisdicții eclesiastice diferite.

Este interesant de știut că deși este o instituție religioasă, Biserica are o disciplină foarte riguroasă. Biserica este cea mai veche instituție

care și-a impus disciplina și ordinea fără sprijinul jandarmilor și al poliției.

Doctrina mântuitoare a Bisericii precum și disciplina ei se află în divinele învățături ale Domnului Iisus Hristos. Doctrina: "Nimeni nu poate veni la Tatăl decât prin Mine". "Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni, lui Dumnezeu și lui Mamona". Disciplina: "Dacă te smintește ochiul tău, scoate-l, că este mai de folos a intra în Împărăția Cerului numai cu un ochi, decât doi ochi având și a arde în focul veșnic" (Aici desigur că este vorba de un membru al comunității religioase și nu chiar de un ochi).

Cu aceste zise să revenim la subiect. Să luăm de bun ce zice dl Șuga, că a avut o mie de motive să alerge la Episcopia din Paris după un preot. Era drept și legal acest lucru? Drept și legal ar fi fost ca dl Șuga să rămână în comunitatea sa și să fi căutat să îndrepte ce era strâmb. Dezertarea dela o jurisdicție eclesiastică la alta este semnul lipsei de maturitate religioasă, iar autoritatea eclesiastică care acceptă și încurajează atari dezertări se descalifică și cade sub grea osândă canonică, fiindcă în locul ordinei, dă naștere la anarhie și este știut că anarhia este apanajul Satanei.

Dl Șuga zice că eu nu sunt informat. Din cele ce urmează cetitorul va judeca singur de care parte stă lipsa de informare.

Prin anul 1956 am fost chemat urgent la Viels Maison de către Mitropolit. După obișnuitul schimb de cuvinte, îmi întinde fotocopia unui document. Entetul eparhiei, sigiliu... Se spunea că din încredințarea I.P.S. Mitropolit Visarion Puiu, preotul Sergiu Heitz este delegat a vizita centrele pe unde sunt români în cuprinsul Germaniei, cu misiunea de a forma comitete și epitropii parohiale. Punând hârtia pe masă, am zis: "Cum ați putut face una ca asta peste Părintele Vasiloschi?" Mitropolitul răspunde: "Tochmai de aceea te-am chemat, să vedem ce este de făcut. Eu nu știu nimic de toate astea. Vasile își face de cap în numele meu". (Era vorba de preotul Vasile Boldeanu, consilier eparhial la secția administrativă). "Te rog, caută să-l vezi pe Vasile și să-i spui din partea mea să retragă imediat delegația dată lui Heitz. Dacă n'o face, îi voi scrie preotului Vasiloschi că este liber să-l denunțe pe Heitz ca impostor, iar Vasile va ajunge la pușcărie pentru fals în acte publice și abuz de putere."

Am făcut precum mi-a spus Mitropolitul și Vasile s'a potolit pentru o bucată de vreme, dar n'a renunțat la "eucerirea" Germaniei. Mai târziu a reluat "lupta" cu episcopul pe care și-l făcuse singur, Teofil Ionescu, și nu s'au oprit până într'un cimitir din Düsseldorf, unde Teofil le-a sfințit o capelă.

Cred că cetitorul a înțeles că Biserica nu este ca un partid politic, ai cărui membrii, oriunde s'ar afla ei, ascultă de acelaș șef. Aici stă și tentația

RETROSPECTIVĂ A SITUAȚIEI DIN BLOCUL RASARITEAN

Cerem scuze cititorilor noștri pentru întârzierea cu care publicăm acest comentariu. Cum datele problemei sunt neschimbate, rămâne întreagă și actualitatea reflecțiilor cuprinse aici.

Tema turului nostru de orizont este situația internă din țările guvernate de comuniști, în special unele aspecte ale represiunii. Îngăduiți-mi să încep însă cu semnalarea unor speculații în legătură cu eventuale schimbări în conducere. Este vorba mai întâi de zvonurile care au circulat la începutul săptămânii la Moscova, atât în cercurile diplomaților occidentali cât și printre interlocutorii sovietici ai acestora. Și anume că Cernenko, fostul ri, val prezumtiv al lui Andropov, ar fi în disgratie. Semnalul care le-a actualizat a fost cel obișnuit. Nemenționarea lui printre participanții la o foarte importantă ședință a biroului politic consacrată agriculturii – explicată de diplomații est-europeni prin îmbolnăvirea sa – a fost interpretată ca un nou indiciu al luptei pentru putere. Frațiunea Cernenko, afirmău surse sovietice, ar fi fost suficient de puternică pentru a împiedeca întrunirea unei ședințe a comitetului central.

Ezitățile vizibile în definirea unui nou curs politic al noului șef de partid sunt atribuite acestei lupte pentru putere. Numeroase indicii pentru dificultățile cu care este confruntat Andropov – cei drept, interpretabile în sensuri diferite – au fost semnalate în diferite analize. Ele au apărut în ziarul parizian *Le Monde*, sub pana trimisului său special Michel Tatu, în londonezul *The Guardian*, care a trimis o întreagă echipă la Moscova pe timp de o săptămână, și în cel vienez *Die Presse*, sub semnătura lui Uwe Engelbert, totodată corespondent al mai multor ziare vest-germane. Toate aceste expuneri sunt o lectură pasionantă, chiar dacă lasă impresia de nuvele science fiction. Cititorul nu poate fi deloc sigur că a putut străpunge cu adevărat vălul de mister.

Speculații cu privire la schimbări în conducere au circulat și la Budapesta. Într'un cerc restrâns, Janos Kadar a declarat că după mai mult de 25 de ani de conducere a partidului ar dori să se retragă din viața politică activă. O dorință de fapt naturală la vârsta de 71 ani. Ar fi pentru prima dată că șefia se transmite pe altă cale decât prin moarte sau răsturnare. Speculațiile au avut chiar un caracter foarte concret în privința viitoarei componente a conducerii de partid și a guvernului ungar

și erau legate de ședința comitetului central. Ea s'a încheiat însă fără să le confirme: schimbările, – inevitabile din cauza vârstei și a sănătății – rămân de domeniul viitorului.

Tot vârsta ridicată a șefului de regim – de data aceasta în Albania – a făcut să se nască speranțe în rândul poporului albanez, că era de după Enver Hodja va constitui o perioadă de desgheț, discipolul lui Stalin având aceeași soartă. După cum relatează scriitorul albanez Qamil Haydin, refugiat în Grecia după 20 ani petrecuți în temnițe, vorbind de această speranță a populației, lupta pentru putere a și început deja la Tirana. Aserțiunea lui Haydin ar putea fi coroborată cu anumite indicii de schimbare de curs a Albaniei. Este vorba de încercările de reconciliere cu fostul frate mai mare, China, și acțiuni de apropiere de anumite state vest-europene.

Speranța formulată de scriitorul albanez că regimul de represiune nu va putea continua după dispariția lui Hodja, este nutrită – în condiții deosebite de la o țară comunistă la alta, însă totdeauna legată de soarta conducătorului suprem – de toți cei care speră mai multă libertate și ceva mai multă bună stare. Să ne amintim în acest context de speranțele legate de succesiunea lui Brejnev, în special înainte de sfârșitul erei sale, dar legate apoi de persoana succesorului său, după ce a fost cunoscut. Speranțe absolut iluzorii. În lumea vestică, teoriile care au stat la baza destinderii, potrivit cărora regimurile comuniste vor evolua irezistibil în direcția acordării unei libertăți mai mari și a asigurării unui nivel de trai mai ridicat – sub impactul imperativelor economice, – încep să se clatine.

După o săptămână petrecută la Moscova, Peter Jenkins, cunoscutul comentator al ziarului *The Guardian*, constată că poporul rus este pasiv și răbdător; clasa conducătoare este cimentată prin privilegii ereditare și – nefiind amenințată de nicăeri – își poate permite să lase lucrurile să meargă și mai departe la fel de prost. Pentru un observator occidental, este stranie convingerea larg răspândită în protipendada comunistă – relatată tot de Jenkins – că niște schimbări marginale – întreprinse în toate țările din bloc – vor conduce la îmbunătățiri profunde ale funcționării sistemului. Cu atât mai șocante și mai ininteligibile apar în acest caz represiunile. Ele sunt un indiciu de neliniște a oligarhiei comuniste, de natură să contrazică sentimentul de confort și comoditate

alișat de aceasta.

Regimul Andropov a accentuat combaterea insuficienței și corupției prin arestări și condamnări, deși șansele de succes ale acestei campanii sunt îndoelnice. După cum este la fel de îndoelnic că fenomenul contestatării sau al culturii paralele va fi eradicat prin aceleași metode. Continuarea arestărilor și proceselor, obiectul a numeroase știri parvenite în țările occidentale în ultimul timp, nu sunt deloc un indiciu că conducerile comuniste s'ar fi apropiat substanțial de idealul stalinist al unei normalizări sub forma tăcerii de cimitir.

Formula "citește și dă mai departe" este cu siguranță cunoscută. N'am cules-o însă pentru aceste reflecții din contribuțiile la istoria mitică a comuniștilor români apărute în 'Scânțeia' sau în Analele de istorie a partidului. Ea se găsește pe foi volante care circulă - acum - în Estonia și existența lor a fost confirmată oficial de însuși primul secretar de partid din această republică - până în 1940 liberă - iar apoi sovietică. De altfel accentuarea represiunilor în Țările Baltice a făcut obiectul unor desbateri în parlamentul suedez. Alte aspecte ale încălcării drepturilor omului au fost discutate în Parlamentul european. Tot această problemă continuă să amâne încheierea reuniunii dela Madrid și a prilejuit intervenția a 75 senatori americani într'o scrisoare adresată lui Andropov.

În acest context nu putem lăsa nementionată corespondența publicată de ziarul The Times în legătură cu teama în rândurile Evreilor din Uniunea Sovietică, în urma intensificării așa zisei campanii anti-sioniste oficiale, preluu probabil la un val de anti-semitism de inspirație oficială. Cât de justificate erau aceste temeri consemnate în corespondența din 12 Aprilie, o dovedește știrea răspândită de agenția Tass cu privire la înființarea a numeroase comitete anti-sioniste la nivel de întreprindere în vederea creerii unui comitet central.

Înainte de a încheia, un aspect inedit: observatorii occidentali se întrebau care va fi impactul războiului din Afghanistan asupra omului de rând. Am relatat cândva despre unele manifestări de protest împotriva acestui război. Corespondentul în Uniunea Sovietică a ziarului american Los Angeles Times a frunzărit recent o colecție de balade culese de un ofițer sovietic; autorii sunt soldați anonimi. Ele nu sunt de fapt songuri contestate, dar imaginea pe care o transmit este departe de cea dorită de propaganda oficială sovietică. Este imaginea unor tineri prinși într'un război dur, pe care nu-l înțeleg. Într'una din balade este descris un tanc sovietic arzând în mijlocul unei necruțătoare lupte corp la corp.

În Colecția Omul Nou va reapare anul acesta în ediție completă, comemorativă, "Procesul legionar 1953" scos de Mișcarea Legionară, cu: expunere și interpretare, interogatoriul acuzaților, rechizitoriul procurorului, articol de fond și reportaj din sala de judecată apărute în presa din țară și ecoul procesului în presa lumii libere.

Tot cu această ocazie a împlinirii a 30 ani dela căderea lui, va apare în formă întregită (cu un caiet de poezii primite din țară din anii 1945-1948) volumul de poezii "De vorbă cu neamul", al lui Ion Golea-Delațetea.

În amândouă cazurile distribuția se va face prin serviciul de colportaj al Mișcării Legionare.

Lămurire la o „Precizare“

care, în cazul de față, a făcut din oameni neoameni, căci pentru distrugerea organizației bisericesti din Germania, conducerea bisericii din Paris a pornit o acțiune bazată numai pe minciuni și calomnii. Și această metodă se continuă. Cei vizați a sprijini o astfel de anarhie, să ia aminte, să se oprească cât mai au vreme. Aceasta este opinia mea.

Protos. Grațian Radu

Curierul

ABONAMENTE :

1 AN

U. S. A.

CANADA \$ 12 US

EUROPA

AUSTRALIA

AMERICA LATINA \$ 15 US

AIR MAIL \$ 18 US